

# MERKNADER 2022

## Finansutvalget

### FELLESMERKNADER FRA A, MDG OG SV

Oslos budsjett er et budsjett på 85 milliarder kroner. Et budsjett som både sikrer trygg styring og gjennomføring av viktige løfter for arbeid, klima og sosial utjevning.

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV understreker viktigheten av føre en bærekraftig og ansvarlig økonomisk politikk, og er svært tilfreds med at byrådet legger fram et solid budsjett, hvor man viser stor økonomisk ansvarlighet. Disse medlemmer viser til at det internasjonale kredittvurderingsbyrået Standard & Poor's gir Oslo høyest mulige karakter, AAA, og vurderer at kommunens evne til økonomisk styring og budsjettgjennomføring er svært god. Oslo kommune har vist gode resultater de siste årene og har benyttet overskudd til å begrense behovet for gjeldsfinansiering av investeringer.

Disse medlemmer vil påpeke at dette budsjettet, og de alternative budsjettene fra opposisjonen, viser betydningen eiendomsskatten har for byen. Uten de ekstra inntektene hadde det ikke vært mulig å gjennomføre de velferdsløftene og investeringene som Oslo kommune gjør. Dette viser nok en gang at debatten om eiendomsskatten er et klart retningsvalg for byen.

Disse medlemmer viser videre til budsjettforliket mellom byrådspartiene og Rødt. Forliket er gjennomført innen ansvarlige rammer, og bygger videre på innsatsen byrådet gjør for sosial utjevning og ansvarlig miljøpolitikk. Det er bra for byen.

### Kultur- og utdanningsutvalgets område

#### Utdanningsetaten

Medlemmene fra AP, MDG og SV understreker viktigheten av å motarbeide negative virkninger på byens barn og unge som følge av korona-pandemien. De foreslåtte 45 millionene i 2022 og 2023 for å styrke opplæringen vil være et viktig bidrag i dette arbeidet. Videre understreker disse medlemmer at økt grunnfinansiering de siste årene har gitt mer permanente og forutsigbare inntekter til skolene som er viktig for at byens mål for byens barn og unge blir nådd. En økning i grunnfinansieringa til de videregående skolene i 2022 vil derfor være viktig for tettere oppfølging og flere muligheter til at alle fullfører videregående opplæring.

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV er bekymret over de økende forskjellene i Norge og i Oslo, og hvilke konsekvenser dette vil få for like muligheter i skolen. Derfor er disse medlemmer fornøyde med satsningen på skoler i levekårsutsatte områder

slik at familiebakgrunn og bostedsadresse skal ha mindre å si. Tidlig innsats er viktig, og det er positivt at dette fortsetter å være et satsningsområde for byrådet i det kommende budsjettåret. Disse medlemmer vil også understreke viktigheten av de innarbeida 119 millionene i 2022 og 2023 til kompenserende tiltak blant annet i barnehagene, skolene, Oslohjelpa og innen psykisk helse for å dempe ettervirkningene av koronapandemien.

Samtidig understreker disse medlemmer at det er svært positivt at generelle rammereduksjonene vedtatt i 2021 nå blir reversert i økonomiplanperioden. Disse medlemmer vil også vektlegge viktigheten av en satsning på 72 millioner på grunnskolen i Oslo i tilleggsinnstilling. Det er positivt at dette gjøres delvis gjennom økt basisbeløp og å øke tildelingen til skolene ut fra sosiodemografiske kriterier.

### Barnehage

Det er viktig at barna i barnehagene har nok voksne rundt seg. Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV er derfor svært positive til at det i 2022 er forslått 19,8 millioner i bydelsrammen for å kompensere for merutgifter knyttet til grunnbemanningsavtalen i barnehagene. Disse medlemmer er spent på resultatene av forsøket med prøveprosjektet med økt grunnbemanning som ble igangsatt i 2021, spesielt med tanke på kvaliteten på det pedagogiske tilbudet som kan gis til barna når de voksne får bedre tid til hvert enkelt barn. Disse medlemmer støtter også at man i forsøket prioriterer barnehager i levekårsutsatte områder, der det er ekstra viktig med gode barnehager som fremmer barnas lek, utvikling og læring.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å være nok ansatte på jobb i barnehagene, og merker seg at byrådet også i år bevilger midler til flere ansatte i flere barnehager, og viderefører pilotprosjektet med vikarpool.

Disse medlemmer viser også til byrådets mål om å øke kompetansen til medarbeidere i barnehagen, med mål om 50% barnehagelærere og 25% barne- og ungdomsarbeidere, og er fornøyd med at byrådet også i en svært trang økonomisk situasjon prioriterer et godt pedagogisk tilbud og tidlig innsats for de minste barna.

### AKS

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV er også i år fornøyd med at det satses videre på gratis kjernetid i AKS for hele byens 2. og 3. klassinger slik at vi nå virkelig kan se på gratis kjernetid i AKS som et universelt gode som bekjemper utenforskap og sosiale forskjeller samtidig som det bidrar til mer læring. Disse medlemmene vil trekke det frem som positivt at byrådet i den vanskelige økonomiske situasjonen grunnet koronapandemien har skjermet barn og unge i skole og AKS, men også fortsetter å styrke AKS i det viktige etterarbeidet. Disse medlemmer understreker AKS' viktige posisjon for barns følelse av inkludering, samt hvordan tilbudet gir økte forutsetninger for elevenes faglige sosiale utvikling.

Det er mer enn noen gang tidligere viktig at alle barn får være med på leken og læringa som finner sted på AKS, og at foreldrenes inntekt ikke skal være en faktor i hvorvidt barna inkluderes. Disse medlemmene ser det også som positivt at prøveordningen med økt samarbeid mellom AKS og kultur, idrett og frivillighet styrkes i budsjettet for 2021.

Disse medlemmer synes det er positivt at man styrker arbeidet og utvider med kulturskolen i AKS med 2 millioner slik at flere barn får muligheten til å utfolde seg kulturelt og får verktøy til å gjøre dette.

#### Deichman

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV kan konstatere at det nye hovedbiblioteket Deichman Bjørvika legger i 2021 bak seg sitt første hele driftsår. Medlemmene setter pris på det ambisiøse måltallet for 2022 om 4 500 000 besøkende, som innebærer en økning på over 50% sammenlignet med siste ordinære driftsår (2019, 2 983 102 besøkende).

Selv om besøkstall og utlånstall er langt fra målsettingene i 2020 og trolig også i 2021, ser disse medlemmer fra A, MDG og SV det enorme potensiale i Deichman Bjørvika –som allerede i løpet av de første 6 månedene nådde et besøk på 900-tusen, selv med pandemiestriksjoner og med begrenset tilbud. Deichman har sett en sterk utvikling i utlånet av digitale medier som e-bøker og e-lydbøker og fremskyndet utvikling og lansering av en rekke tjenester på nett.

Disse utvalgets medlemmer understreker betydningen av bibliotekenes rolle til folkeopplysning, kritisk refleksjon, aktiv formidling og som uavhengig møteplass for samtale og debatt. Biblioteket er landets best besøkte kulturtilbud og en viktig bidragsyter for at kunnskap og gode bøker deles mer rettferdig uavhengig innbyggernes sosiale og økonomiske bakgrunn.

Utvalgets medlemmer fra A, MDG, SV viser til at de siste 5 årene har flere biblioteker fått meråpen tid fra 07.00-23.00. I dag har 13 av 19 bibliotek meråpen tid alle dager gjennom hele året. Dette har vært en suksess og store deler av de økte besøkene har kommet i meråpen-tiden.

I tillegg skal det etableres et nytt bibliotek på Mortensrud og biblioteket på Holmlia og Tøyen skal utvides og oppgraderes.

#### Oslobygg KF

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV er glade for at flere etater som undervisningsbygg, omsorgsbygg, kultur - og idrettsbygg og utbygger virksomhet i Boligbygg ble slått til et fellesforetak som Oslobygg. Med den hensikt å forenkle samarbeid og saksbehandling mellom etatene i komplekse byggesaker. Oslobyggs formål er å eie, forvalte, bygge og utvikle offentlige bygg for alle livsfaser. Det dreier

seg om barnehager, skoler, omsorgsboliger, sykehjem, kulturbygg, idrettsanlegg, brannstasjoner og nasjonalanlegg i hovedstaden.

Med Oslobyggs tunge portefølje er disse medlemmene fra A, MDG og SV tilfredse med at foretaket har de økonomiske musklene som skal til for å oppfylle byggevirksomheten samt imøtekomme innbyggernes behov.

#### Kulturetaten

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV er glade for at byrådet videreføringen satsning på Oslo kulturskole, slik at flere barn får lære og utfolde seg kreativt. Helt konkret ser medlemmene frem til åpning av Manglerud kulturstasjon i 2022, den første av tre nye kulturstasjoner. Dette utvalgs medlemmer er videre fornøyde med at måltallet er oppjustert fra 9 500 for 2021 til 11 200 for 2022, og at de nye stasjonene i økonomiplanperioden innebærer at det vil opprettes hele fem tusen nye plasser.

Disse utvalgets medlemmer ser også svært positivt på doblingen i kunstnerstipend fra 2,5 til 5 mill. som er helt i tråd med byrådsplattformen om å øke kulturstipendene.

#### Munchmuseet/MUNCH

Utvalgets medlemmer fra A, MDG og SV konstaterer at åpningen av det nye Munchmuseet, med i skrivende stund hele 130 000 besøkende, har vært en suksess. Museet fortjener skryt for sin bevissthet knyttet til inkludering, både hva gjelder utstillingstematikk og med sitt mangfoldsråd. De samme medlemmene ser frem til 2022, som vil bli museets første fulle driftsår i nye lokaler i Bjørvika. Det nye Munchmuseet gir muligheter til å oppleve mer kunst i verdensklasse, og medlemmene er tilfredse med det nye måltallet på en halv million besøkende.

## **MERKNADER FRA HØYRE**

### **Kultur- og utdanningsutvalgets område**

Utvalgets medlemmer fra H er bekymret for at mange barn ikke kan godt nok norsk før skolestart. Å satse på tidlig innsats i barnehagen er helt avgjørende, og gjennom språktesting av barn i barnehagen har man muligheten til å kartlegge hvilke barn som trenger ekstra oppfølging og tiltak.

Utvalgets medlemmer fra H mener Osloskolen må gjenreises og konkurrere om å bli Europas beste skole. De grunnleggende ferdighetene må ligge helt sentralt i alt arbeidet Osloskolen, og god undervisning må komme foran andre prioriteringer.

Utvalgets medlemmer fra H mener omorganiseringen som Utdanningsetaten har gått gjennom, har gått utover elevenes undervisning, lærernes arbeidsmiljø og skoleledernes prioriteringer. Skolene seiler sin egen sjø, og det går utover det viktigste skolen skal gjøre: danne mennesker, skape fremtidens arbeidsmarked og skape mestring hos elevene.

Utvalgets medlemmer fra H er bekymret for at det er en nedgang på de nasjonale prøvene siden 2015, selv om Osloskolen er best i landet. Vi har klart bedre og kan bedre. Andelen elever under bekymningsgrensen i lesing og regning er sterkt økende, og løsningen må være tilpasset undervisning, tidlig innsats og at skolene har de virkemidlene de trenger gjennom god økonomi, bygg som ikke forstyrrer undervisning og grunnleggende ferdigheter.

Utvalgets medlemmer fra H mener det er paradoksalt at over 80 prosent av skoleprosjektene i skolebehovsplanen er utsatt av byrådet. Altfor mange skolebygg er i dårlig stand, og er nødt til å rehabiliteres eller at det må bygges nytt. Elevene tilbringer store deler av dagene sine i et klasserom, og byggets tilstand skal ikke være årsaken til at elevene ikke får undervisningen de har krav på.

Utvalgets medlemmer fra H mener OPS-prosjekter må gjeninnføres i Oslo kommune, slik at flere private aktører i markedet kan være med på å løse skolebyggkrisen som har blitt skapt under dette byrådet. Det kan redusere forsinkelser, redusere kostnader til drift og vedlikehold og redusere sannsynligheten for budsjettsprek i byggefasen.

Utvalgets medlemmer fra H ønsker at man lager en opptrappingsplan for å nå tilstrekkelig kapasitet for elevplasser på skoler for elever med særskilte behov.

Altfor mange elever med særskilte behov får avslag på skoleplass selv om de har krav på det og oppfyller kriteriene for det.

Utvalgets medlemmer fra H mener at barn i barnehagen fortjener bedre mat enn det de får i mange kommunale barnehager i dag. Makstaket i kommunale barnehager er på 180 kroner, og vi mener denne bør økes slik at barn kan få varme måltider i barnehagen. For barn som kommer fra lavinntektsfamilier, bør kommunen kunne behovsprøve støtte til disse familiene.

Utvalgets medlemmer fra H vil at Osloskolen skal ha Norges beste lærere, på alle skoler i Oslo. For å sørge for at lærere blir igjen på skoler med rekrutteringsutfordringer og utfordrende skolemiljø, bør man kompensere disse lærerne gjennom økt lønn.

Utvalgets medlemmer fra H vil rose Mobbeombudet for den enorme innsatsen ombudet setter i barn og unges læringsmiljø og skolemiljø. Barn og unge skal ha gode og trygge rammer i skoletiden, og vi trenger et ombud som har god nok kapasitet til å kunne håndtere alle henvendelser. Utvalgets medlemmer fra H vil at det skal etableres en stab rundt Mobbeombudet med rådgivere, slik at man får utnyttet dets potensial best mulig.

Utvalgets medlemmer fra H er bekymret over at Statsforvalteren truer med dagbøter, dersom et system for å ivareta elevenes læringsmiljø ikke er på plass. Elevenes læringsmiljø i opplæringsloven er en av de viktigste rettighetene barn og unge har, og bør ligge helt elementært og være en selvfølge når kommunen er skoleeier. Dette bør ryddes opp i umiddelbart.

Utvalgets medlemmer fra H mener at skoleeierrollen har blitt pulverisert og utvanna, og at byrådet bør legge en sak frem for bystyrets medlemmer om hvordan Oslo kommune håndterer og forstår rollen som skoleeier, og hvilke endringer de har gjort siden 2015.

Utvalgets medlemmer fra H mener at ansatte i Osloskolen og i barnehagene skal ha gode nok norskferdigheter. Det bør være et pålegg om etterutdanning og norskopplæring til ansatte med dårlige norskferdigheter.

Utvalgets medlemmer fra H mener det er uheldig at den nye regjeringen sender signaler om at fraværsgrensen skal vrakes. Fraværsgrensen har redusert frafallet i Osloskolen, og økt oppmøteprosenten betraktelig på mange skoler. Dersom

regjeringen vraker fraværsgrensen, mener utvalgets medlemmer at Oslo skolen bør innføre sin egen.

Utvalgets medlemmer fra H mener det bør eksistere et tilbud for elever som ikke er helt klare til videregående, gjennom å innføre et 11. skoleår som er byomfattende. Det vil redusere frafallet senere i videregående, og økte lærelyst og mestring for skolen hos disse elevene.

Utvalgets medlemmer fra H er glad for at byrådet sørget for at det ble gjennomført sommerskole i 2021, til tross for strenge restriksjoner under pandemien. Mange elever har gått glipp av viktig undervisning, og utvalgets medlemmer fra H mener at det bør innføres en garanti for sommerskoleplass i 2022. Ingen elever skal få avslag til sommerskolen i 2022.

Utvalgets medlemmer fra H forstår at det er en vanskelig situasjon for mange skoler på grunn av endringene i ressursfordelingsmodellen. Det bør utredes og innføres en nedre, fagligbasert grense for hva som er forsvarlig grunnfinansiering for en skole i Oslo.

## **Samferdsel- og miljøutvalgets område**

### Miljøvennlig transport

Utvalgets medlemmer fra H klimagassutslippene ned, må vi legge til rette for at folk tar grønne valg i hverdagen. Vi vil tilrettelegge for at flest mulig lar bilen stå, og flest mulig går, sykler eller bruker kollektivtransporten.

Disse medlemmer viser til at bilkjøring og annen transport som går på fossilt drivstoff er den største enkeltkilden til klimagassutslipp i Oslo. Derfor er satsing på kollektivt en forutsetning for å nå målet om 95% reduksjon i klimagassutslipp i 2030 sammenliknet med 1990-nivå. Videre er det avgjørende at framtidens kollektivtrafikk er utslippsfri. Bilkjøring står også for en betydelig andel av den lokale luftforurensningen, særlig på kalde dager om vinteren. Etter hvert som Oslo vokser, har det i mange år vært bred enighet om at veksten i persontrafikken skal håndteres med kollektivtrafikk, sykkel og gange.

### Fremtidens kollektivtrafikk

Utvalgets medlemmer fra H vil på sikt jobbe for å realisere en ny sentrumstunnel for t-banen, Fornebubane, baneløsning for Nedre Romerike, tverrforbindelse mellom t-banelinjene i Groruddalen, Røatunnel, lokk over E6 Furuset, Filipstad tunnel og Manglerudtunnel. Dette er prosjekter som Høyre har fått gjennomslag for gjennom

Oslopakke3-samarbeidet. Oslopakke3-avtalen varer til 2036 og er trolig den største konkrete miljø- og kollektivsatsingen i norsk samferdselshistorie.

### Den nye hverdagen

Medlemmene fra H viser til at korona-viruset har endret mange reisevaner. Flere enn før har hjemmekontor flere ganger i uken. Mange valgte å sykle og gå under korona-krisen, noe som var svært positivt. Med reiserådene om å unngå kollektivtransport, har selvsagt mange unngått buss, bane og trikk, og en av fem reisende er bort fra byens kollektivtilbud. Samtidig viser disse medlemmer til at biltrafikken har økt noe, men ikke nok til at det forklarer passasjersvikten i kollektivtrafikken. Det er vanskelig å si hvordan reisehverdagen blir i Oslo i tiden som kommer. Byrådets foreslåtte støtte til Ruter på 135 millioner kroner vil opprettholde rutetilbudet i Oslo fram til 1. april 2022.

### Utslippsfri persontransport

Utvalgets medlemmer fra H er opptatt av å bekjempe utslippene, ikke bilen i seg selv. Stadig flere går til anskaffelse av nullutslippskjørtøy. På veien mot en bedre mobilitetssektor mener disse medlemmer det er et selvstendig poeng å holde konfliktnivået nede og motivasjonen høy i befolkningen for å skape varige og klimavennlige endringer. Folk har ulike transportbehov. De færreste er enten bilister, syklist, kollektivreisende eller gående, men velger transportform etter egne behov og ønsker. Disse medlemmer mener at man skal ikke kritisere folk for reisevalget de tar, men se på alle som det de er; Reisende, som prøver å få hverdagen til å gå opp på en best mulig måte for seg og sine.

Skal folk selv velge bort bileierskap må de ha et fullverdig alternativ. Det innebærer blant annet tilgang på bil når en trenger det, f.eks. dagsturen til Ikea eller helgeturen til hytta. Delingsbiler er derfor et viktig tilbud i Oslo, og Oslo Høyre vil tilrettelegge flere parkeringsplasser for delebiler.

Skal alle i Oslo tenke at det er mulig for dem å ha en elbil, må de føle seg sikre på at det blir lett å få ladet bilen. Mange ladere er bygget i Oslo, men samtidig har vi mange som er avhengige av gateparkering, og som ikke får ladet bilen sin på gateparkeringen. Mange bor også i borettslag eller bygårder der ladere ikke er installert. Skal vi nå målet om at alle nye biler som selges i 2025 skal være utslippsfrie, må alle i Oslo ha et sted de kan lade bilen i nærheten av der de bor.

Utvalgets medlemmer fra H vil vi gjøre det enklere å få støtte til å bygge ut ladere der du bor. I dag blir for mye av støtten til dette stående på kommunens konto. Søknadsprosessen er byråkratisk, og resultatet uforutsigbart.



### Utslippsfrie drosjer

Medlemmene fra H viser til at bystyret har vedtatt at drosjer som kjører i Oslo ikke kan ha utslipp fra forbrenningsmotor etter 1. november 2024. Det er i dag over 2000 løyver til å kjøre drosje i Oslo. Skal målet om nullutslipp nås, må flere ladepunkter for drosjer bygges ut i Oslo, på holdeplassene.

### Varetransport

Medlemmene fra H viser til at stadig færre i Oslo eier egen bil. Det betyr samtidig at mange får varer levert hjem til seg med varetransport. Det er viktig å tilrettelegge for at dette kan gjøres uten store klimagassutslipp. Nyttetransporten utgjør 44% av utslippene fra veitransport. Det er avgjørende å få på plass en god ladeinfrastruktur for varetransporten.

Prosjektet «grønn bydistribusjon» startet mange spennende forsøk for å få ned utslippene og lette varetransporten, men dette har dessverre ikke blitt videreført de siste årene. Disse medlemmer ønsker at byrådet går i dialog med bransjen, og gjenstarter dette viktige arbeidet.

Skal tunge kjøretøy gå over på strøm, er det viktig med etablering av områder der de kan lade, og støtte fra kommunen til å etablere ladere. Disse medlemmer vil prioritere å etablere flere ladepunkter for tungekjøretøy.

### Sykkel

Sykkelen er byens mest miljøvennlige transportmiddel. Under korona-krisen har vi sett at mange flere har valgt å gå og sykle. Dette er veldig bra for byen, for helsa til den enkelte, og for klimaet. De viktigste grepene for å gjøre Oslo til en mer sykkelvennlig by, er å bygge et sammenhengende nettverk av sykkelveier inn mot sentrum, og sørge for at syklistene føler seg trygge når de sykler ved siden av busser, gående og biler. Har du syklet inn til byen, skal du finne et trygt sted å sette fra deg sykkelen din. I dag er det kun ett sykkelhotell i Oslo. Oslo Høyre vil at det også skal etableres flere sykkelhotell og sykkelparkeringsplasser ved de store kollektivknutepunktene.

Utvalgets medlemmer fra H viser til at gjennom Oslopakke 3 og byvekstsamarbeidet, ligger det en investeringsramme for 2022 på 253 millioner kroner. Dette vil gi utbygging av viktige sykkelprosjekter. I 2022 vil følgende prosjekter være i gjennomføringsfasen: Sars Gate og Jens Bjelkes gate, Manglerud Sykkelpark, Stensberggata og Akersbakken, Enebakkveien, Hoffsvæien, Ytre ringvei: Ulsrud videregående skole – Eterveien, langbølgen, Tåsenveien og Tvetenveien: Ole Deviks vei til Østensjøveien. I tillegg er mange sykkelprosjekter under planlegging i 2022.

Bysysselordningen senker terskelen for befolkningen til å sykle. Disse medlemmer ønsker å utvikle denne ordningen slik at flere skal benytte seg av tilbudet, blant annet ved å teste ut bruk av elsykler som en del av ordningen, og modernisere takstsystemet gjennom blant annet belønning dersom man sykler oppover.

### El-sparkesykler

Medlemmene fra H viser til at el-sparkesykkelen er blitt et etterspurt og populært fremkomstmiddel. Du kommer deg raskt direkte dit du skal, uten å tenke på motbakker, drevet frem av elektrisk kraft. Flere måter å reise og bevege seg på skaper bevegelsesfrihet for innbyggerne. Det betyr igjen at flere velger miljøvennlige alternativer fremfor bil. Samtidig har el-sparkesyklene skapt noen utfordringer vi må løse; de kan ikke plasseres i veien for andre når de ikke er i bruk, og vi har sett høye ulykkestall.

Høyre har foreslått en rekke konkrete tiltak for å regulere el-sparkesyklene. Oslo kommune må først og fremst sørge for at utleieselskapene har klare og forutsigbare rammer, og at kommunen i samarbeid med politiet sørger for at reglene håndheves. Selskapene som driver utleie, må bøtelegges for feilparkering og unnlatelse av å fjerne el-sparkesykler som er til hinder. I tillegg må brukere av sparkesyklene bøtelegges for brudd på trafikkregler. Høyre har også foreslått nattestenging, egne parkeringsområder i tilknytning til bysykkelstativene, og forbudssoner mot bruk og parkering.

Disse medlemmer mener at byrådet, slik Høyre har foreslått, burde hatt et anbud der det ble valgt noen få operatører, der det ble stilt krav om kvalitet, parkering, hastighet, antall og forbud mot promillekjøring. Dagens løsning med langt færre sykler, og veldig mange operatører, gjør bruken vanskeligere for folk i Oslo. Vi vet at tilgjengelighet er avgjørende for en fungerende mikromobilitet. Derfor vil disse medlemmer be byråden gå i dialog med aktørene om å utvide antallet el-sparkesykler og øke tilgjengeligheten av dem.

Medlemmene fra H mener videre at el-sparkesykler i Oslo ikke er uproblematisk. Byareal er et knapphetsgode, og for å sikre god fremkommelighet for alle myke trafikanter ønsker vi parkeringsløsninger som sikrer fremkommelighet og motvirker forsøpling av bygatene. Disse medlemmer mener derfor Oslo kommune må gå i dialog med aktørene for å finne egnede oppstillingsplasser og parkeringsløsninger.

### Trygge skoleveier

I en periode med sterk vekst har kommunen bygget nye og utvidet eksisterende skoler. Fortetting og økt trafikkbelastning på en rekke veier rundt skolene gjør at mange barn opplever skoleveien som utrygg. Disse medlemmer ønsker derfor at det settes av økte midler til å trygge flere skoleveier i 2022.

### Parkering

Medlemmene fra H opplever at byrådets fremste mål er å angripe bilen, ikke utslippene. Mange av byens innbyggere er helt avhengige av bil innimellom.

Disse medlemmer viser til at byrådet har hevet beboerparkeringsgebyret til 5400 kr for biler som bruker fossilt drivstoff, og 900 kroner for el-bil. Disse medlemmer mener økningen i beboerparkeringsgebyr som ble gjort i fjor, bør halveres, og at prisen bør settes til 4500 kroner. Det er viktig at beboerparkeringsplassene må være tilgjengelige for bildelingsordninger og ta høyde for delt eierskap av biler.

Mange reiser inn til Oslo fra nabokommuner, og det er viktig å tilrettelegge for gode innfartsparkeringer. Slik kan vi unngå mye biltrafikk inn til Oslo. Medlemmene fra H mener byrådet bør samarbeide med Viken fylkeskommune, Bane NOR og Statens Vegvesen om å få på plass mer kapasitet på innfartsparkeringer rundt Oslo.

### Universell utforming

Utvalgets medlemmer fra H er opptatt av at Oslo skal være en inkluderende by for alle som bor her. Det er viktig å legge til rette for at alle skal leve frie og selvstendige liv, og derfor er det viktig at universell utforming legges til grunn i samfunnsplanleggingen. Nye områder som rustes opp eller bygges ut, må ha universell utforming.

TT-reisene kostet opprinnelig det samme som en enkeltbillett på kollektiv. De har nå økt ganske mye, gjennom en jevn prisøkning år for år, og Norges Handikapforbund og Rådet for funksjonshemmede har begge pekt på dette som et problem. En enkeltbillett på TT koster nå 62 kroner for voksne, mens Ruters enkeltbillett koster 38 kroner. Disse medlemmer mener prisen på TT-reisen må justeres tilsvarende prisen på en enkeltbillett hos Ruter.

### Fjorden og marka

Medlemmene fra H viser til t marka og byparkene er Oslos grønne juveler som gir naturopplevelser, mosjon og rekreasjon rett utenfor stuedøren. Befolkningsveksten gjør det enda viktigere å verne grøntområdene slik at alle har mulighet til å få glede av byens parker og natur også i fremtiden. Disse medlemmer mener at idrett- og friluftaktiviteter i tilknytning til marka, gjør at flere vil kunne benytte seg av det naturen har å by på. De såkalte friluftsportene skal være avdempede aktivitetsområder ved markagrensen som inviterer til at folk tar naturen i bruk.

Oslofjordmeldingen må følges opp med konkrete tiltak. Utvalgets medlemmer fra H har forventninger til at Oslo gjennom det nyetablerte Oslofjordrådet, øver press for å hindre avrenning fra landbruket til Oslofjorden og for å hindre skadelige utslipp av

kloakk fra kommunene langs fjorden. Regjeringens krav om forbud mot båtseptik i fjorden, må følges opp med en plan for å etablere tømmeanlegg langs fjorden. Uten dette vil forbudet være urealistisk.

Medlemmene fra H viser videre til at avfall langs havbunnen må ryddes jevnlig, for å få vekk søppel som eksempelvis handlevogner, sykler og el-sykler. Kommunen må støtte organisasjoner som dykkerklubber og andre, som vil hjelpe til med opprydningen, gjennom direkte økonomisk støtte, og gjennom hjelp til å frakte avfallet fra stedet det tas på land. Avfall og forsøpling er et økende problem også langs strender og i parker og på friområder.

Utvalgets medlemmer fra H mener Oslo kommune bør støtte samarbeidet mellom Handelens Miljøfond, Oslofjorden friluftsråd og mange av kommunene langs Oslofjorden, for å få hindret at fritidsbåter senkes. Disse medlemmer mener at Oslo kommune bør gå i dialog med partene, for å bidra til at også tyngre båter leveres inn gjennom vrakpanten.

Videre viser disse medlemmer til at vannkvaliteten i fjorden svekkes ved kraftig regn fordi overflatevann går rett i fjorden, og kloakkanleggene oversvømmes. Arbeidet med oppfølging av overvanns-strategien må styrkes for å hindre dette. Med mindre overvann, vil vi også få færre problemer med utgraving av veier, og oversvømming av kjellere i byen.

#### Innbydende parker, bedre vintervedlikehold og bruk av smarte avfallsbeholdere

Utvalgets medlemmer fra H vil at Oslos grønne preg skal bevares også for kommende generasjoner. Oslo har mange parker, torg- og møteplasser, og det er viktig å ta vare på disse og restaurere og etablere nye. Et godt byliv skapes av menneskene som bruker byen. Oslos urbane kvaliteter gjør byen til et attraktivt sted å bo og Oslo sentrum til et godt møtested for innbyggere og besøkende. Oslo Høyre jobber for en renere og triveligere by der det skal være enkelt for innbyggere å ta miljøvennlige valg i hverdagen. Parker og byens grønne oaser skal være tilgjengelige og innbydende.

#### Klimafondet

Medlemmene fra H viser til at Klimafondet gir i dag støtte til ulike tiltak. Det er en utfordring at mange av midlene i Klimafondet ikke blir brukt opp hvert år. I 2021, står 40 av 120 millioner kroner igjen på konto. Dette er midler som bør settes inn på tiltak som kan redusere klimagassutslipp. Tildeling av midler ut fra en fastsatt ordning, kan gjøre at det er enklere for folk å gjøre anskaffelsen. Da vet du hva av kostnadene du får tilbake. Det er også lettere for selgere å informere om hva du kan få igjen av kostnaden hvis du gjør en miljøvennlig investering i Oslo.

Disse medlemmer viser til at Klimafondets tildelinger gjøres sjablongmessige og automatiseres. Det settes inn ressurser på stikkprøver for å sikre at ordningene ikke misbrukes. Disse medlemmer ønsker å prøve ut dette på noen områder i 2022, og dersom det viser seg at dette raskere gir resultater, vil vi endre andre klimatilskudd tilsvarende.

### Energisparing

Utvalgets medlemmer fra H mener det er et viktig bidrag til miljøet å redusere energiforbruket, og det er noe alle kan bidra til i hverdagen. Hvis vi bruker mindre strøm til oppvarming, kan grønn energi frigjøres til transport og andre viktige formål i det grønne skiftet. Disse medlemmer viser til at Oslo vil trenge mye strøm til transport og andre tjenester i årene som kommer. Det største forbruket av energi og strøm i Norge, står bygg for. Disse medlemmer ønsker å få energiforbruket ned i husholdningene, med regelstyrte og automatiserte støtteordninger. Tiltakene gir også en lavere strømregning for dem som setter inn tiltak.

### Idrett

Utvalgets medlemmer fra H er opptatt av et godt lokalt idrettstilbud som gir mange barn og unge noe meningsfylt å gjøre på fritiden. Idretten forener, inkluderer og inspirerer, uavhengig av bakgrunn og talent. Det er et selvstendig mål å ha en god spredning av idrettsanlegg i byen for å gi barn og unge et godt tilbud.

### Fremtidens idrettsanlegg

Disse medlemmer viser til at Osloidretten består av mange fantastiske ildsjeler som ønsker bedre idrettstilbud for barn og unge. Frivillige som bruker all sin fritid på å planlegge og tilrettelegge for idrett til barn og unge, fortjener å møte en respektfull kommune som bidrar til forutsigbarhet. Da må kommunen også være konsekvent. Byrådets behandling av Holmenkollen Tennisklubb, der kommunen først ga klarsignal, for deretter å snu, gjør det ekstremt vanskelig for idretten å planlegge og drive aktivitetstilbud.

Disse medlemmer frykter at flere planlagte idrettsanlegg kan møte tilsvarende skjebne. Det er derfor viktig for Høyre å slå fast at vi ønsker å realisere lenge planlagte idrettsanlegg som blant annet oppgradering av Grefsenkleiva, Åsland skytehall, kunstgressbanen til Try, rulleskianleggene på Sogn og Linderudkollen, og idrettsparkene på Skullerud og Mortensrud.

### Idrettsanlegg i byutviklingen

Utvalgets medlemmer fra H mener at utviklingen av nye idrettsanlegg og byutviklingen må gå hånd-i-hånd. Når byen vokser, trenger vi mer areal og. Da er det

dumt å ikke utnytte de eksisterende flatene til det fulle. Når nye boområder reguleres, må areal til idrett følge med.

Disse medlemmer mener at det bør utarbeides en strategi for hvordan man kan øke idrettstilbudet i indre by. En strategi bør ta for seg hvordan man maksimalt kan utnytte eksisterende idrettsområder, og se på utradisjonelle metoder for nye anlegg. For eksempel idrettsanlegg som kan innpasses i bystrukturen, som på tak, grunnplan i boligbygg, ta i bruk tilfluktsrom eller som del i forretningsbygg. Lavterskel idrettsanlegg krever lite vedlikehold og bidrar til å skape mer aktivitet.

#### Inkluderende idrettsby

Medlemmene fra H viser til at mange barn fra lavinntektsfamilier ikke deltar i organisert fritidsaktivitet eller idrett på grunn av foreldrenes økonomi eller andre barrierer. Det legges ned en beundringsverdig innsats blant mange foreninger og lag for å holde kostnader nede og inkludere barn og unge som ønsker å delta, men som ikke har de økonomiske midlene. Oslo Høyre vil at alle barn skal ha mulighet til å delta i en fritidsaktivitet.

#### Styrke samarbeidet mellom Bymiljøetaten og små idrettslag

Disse medlemmer viser til at det i Oslo er mye areal og flater som egner seg for idrett og rekreasjon. Mange små idrettslag og lokalmiljø ønsker å bruke flater til idrett, men mangler utstyret og maskinparken som kreves for å preparere og drifte et tilbud. I møte med kommunen opplever mange små idrettslag å ikke få låne utstyr eller hjelp til å drifte idrettstilbud slik de ønsker. Disse medlemmer mener kommunen skal være på tilbudssiden og legge til rette for at utstyr og maskiner kan lånes til mindre idrettslag, slik at idrettsflater rundt omkring i byen blir preparert og satt i stand på egnet måte.

#### Marka

Marka er Oslos største idrettsanlegg. Idretter som har en naturlig plass i Osломarka, bør det tilrettelegges for. Det letter også presset på knappe arealer i byen ellers. Derfor er det synd at byrådet sår tvil om planene om rulleskianlegg på Linderudkollen og Sognsvann, BMX på Haraløkka og andre steder i randsonen av marka, og at man sår tvil om å oppgradere skianlegget i Grefsenkleiva.

### **Finansutvalgets område**

#### En økonomisk bærekraftig kommune

Utvalgets medlemmer fra H er opptatt av at Oslo kommune må ha en sunn og robust økonomi, med reserver og handlingsrom til å kunne ta på seg nye oppgaver og møte nye utfordringer som vi vet vil komme. Gitt Oslo kommunes inntekter og ressurser,

må man kunne stille høye krav til kommunens tjenester både i dag og i fremtiden. Dagens politikere har ikke bare ansvar for dagens innbyggere, men også for neste generasjon.

Utvalgets medlemmer fra H viser til at Oslo rangeres som middelmådig både på kvalitet og kostnader av Kommunebarometeret fra Kommunal Rapport. Kvaliteten på kommunens tjenester gjenspeiler ikke kostnadsnivået. Sammenlikner en kostnadsnivået i Oslo med andre store kommuner og korrigerer for størrelse, demografi, geografi og sosiale forskjeller, ser man at Oslo driver sin tjenesteproduksjon 5 milliarder kr dyrere enn kommunen ville gjort med samme kostnadsnivå som Trondheim og 3 milliarder kroner dyrere enn Bergen.

Disse medlemmer viser videre til at byrådet har lagt frem et budsjettforslag som bruker mer penger enn økonomien tåler og med en resultatgrad som nærmer seg null i løpet av planperioden. Om fire år er kommunens gjeldsgrad økt fra 51% i 2020 til 92% i 2024, om man regner med planlagte eiendomskjøp. Renter og avdrag øker like raskt og spiser stadig mer av kommunens inntekter og handlingsrom.

Utvalgets medlemmer fra H mener kommunen burde bruke dagens ekstraordinære inntekter til å redusere låneopptak og til å tilbakeføre midler som byrådet de siste årene har tappet fra kommunens premieavviksfond. I stedet vil byrådet tappe fondet for ytterligere midler. Fondet er en sikkerhet for kommunens fremtidige pensjonister. Disse medlemmer konstaterer at byrådet vil bruke dagens ekstraordinære inntekter gjennom fondsdisponeringer til å finansiere et fortsatt overforbruk i slutten av planperioden, når forventede inntekter ikke lenger strekker til. Uten dette finansielle grepet vil kommunens budsjett ikke være lovlig. Dette er ikke økonomisk bærekraftig.

Disse medlemmer mener det er byrådets oppgave å sikre kommunen fremtidig økonomisk handlingsrom. Dette krever sterkere prioriteringer av investeringer, prosjekter og tiltak som ikke inngår i kommunens primæroppgaver, og mer effektiv drift. Med en bedre styring av kommunens økonomi mener disse medlemmer at det heller ikke er nødvendig å opprettholde dagens eiendomsskatt på private boliger. Høyres medlemmer ønsker derfor å innføre måltall ikke bare for kommunens driftsresultat, men også for kommunens gjeldsgrad og disposisjonsfond (fri egenkapital), slik flere andre store kommuner styrer etter og som anbefales av eksterne eksperter på kommuneøkonomi.

Ansvarlig pensjonsforvaltning

Disse medlemmer mener videre at Oslo kommunes pensjonssystem er urettferdig og ikke bærekraftig over tid. Veksten i pensjonskostnadene i Oslo er raskere enn veksten i frie inntekter fra staten. Dette går til slutt over kommunens tjenestetilbud om vi ikke gjøre forandringer.

Disse medlemmer mener pensjonssystemet burde endres, og tilpasses ordningen i privat sektor. Dette vil gjøre det enklere for arbeidstakere å skifte mellom offentlige og private arbeidsgivere. Med byrådets beslutning om å gi ansatte forhandlingsrett på pensjon, mener vi denne endringen vanskeligliggjøres.

### Ungt Entreprenørskap i utdanningen

Medlemmene fra H mener det er viktig å lære de unge initiativ, samarbeid og kreativitet som forberedelse til fremtidens arbeidsliv. Gjennom å øve på dette og styrke kompetanse om innovasjonsprosesser og forretningsutvikling, kan byens barn og unge lære hvor viktige de er for verdiskapning. Historisk sett har vi i Norge etablert svært få bedrifter, og det er viktig å etablere kunnskap og kultur for å gjøre dette blant unge i Oslo. Ungt Entreprenørskap (UE) er en viktig arena for elever og studenter som starter en gründerkarriere under skolegangen. UE er et samarbeid mellom det offentlige og næringslivet for å løfte bevisstheten om entreprenørskap hos elever, studenter og lærere.

Medlemmene fra H viser til at Oslo mangler en helhetlig plan for entreprenørskap i utdanning. Disse medlemmer foreslår at Oslo kommune sammen med Ungt Entreprenørskap utarbeider en egen plan for entreprenørskap i utdanning i Oslo. Målet med planen er at flest mulig elever og studenter i Oslo få opplæring knyttet til entreprenørskap.

### Digitalisering som gir effekt for oss som bor i Oslo

Medlemmene fra H mener det er behov for en nyorientering av Oslo kommunes digitaliseringsstrategi. Vi skal levere stadig bedre tjenester til innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner. Skal vi få det til, må vi bruke ny teknologi, og være innovative. Når kommunen bruker store ressurser på digitalisering og oppretter et nytt digitaliseringsprogram må det stilles krav til gevinster først og fremst for innbyggere og næringsliv, men også for kommunens ansatte.

Dessverre opplever norske selskaper som leverer IKT og digitaliseringstjenester at det er vanskelig å komme i god dialog med kommunens etater som har ansvaret for nye tekniske og digitale løsninger.



Disse medlemmer ønsker fremveksten av en nasjonal IKT-industri og at det offentlige har et særskilt ansvar som en stor kjøper av systemer og tjenester. Derfor mener Høyre det er unødvendig at kommunen nå bygger opp et stort eget miljø som tar på seg utviklingsoppgaver som best hadde vært løst gjennom eksterne kjøp.

Disse medlemmer mener byrådets ønske om å utvikle stadig mer av løsningene selv er et feilgrep. Verdens største digitale forsknings- og rådgivningsselskap Gartner har beregnet at i løpet av et digitalt systems levetid, cirka 15 år, utgjør kostnadene ved å utvikle og sette systemet i produksjon bare åtte prosent av de totale kostnadene. 92 prosent av kostnadene går til forvaltning, vedlikehold og tilpasning av løsningen gjennom de neste 15 årene. Profesjonelle IT-aktører som lever av å selge produktene sine har tusenvis av kunder å dele disse kostnadene på. Oslo kommune må ta hele regningen selv.

Medlemmene fra H ønsker en dreining av kommunens ikt-strategi fra egenutvikling til styrket innkjøpskompetanse for å kunne velge, anskaffe og følge opp testede og anerkjente teknologiske løsninger. Dette innebærer at kommunen bør ha færre egne ansatte og kjøpe flere løsninger fra de profesjonelle leverandørene. Høyre foreslår derfor å flytte driftsmidler fra Origo sentralt, og styrke investeringsmidlene til digitalisering.

#### Økt satsing på næringsliv og arbeidsplasser i sentrum

Høyres medlemmer registrerer at handelsnæringen i sentrum er under press, forsterket av pandemi og redusert tilgjengelighet. Sentrumshandelen er viktig for arbeidsplasser og viktig for et levende og hyggelig byliv. For miljøet er det heller ikke gunstig om store deler av handelen flytter ut av byen. Disse medlemmer ber byrådet følge utviklingen i næringslivet nøye og bidra til betingelser for næringslivet som kan opprettholde varierte arbeidsplasser og tilbud for byens befolkning og besøkende.

Høyres medlemmer av utvalget mener Visit Oslo spiller en viktig rolle i utviklingen av Oslo som en attraktiv destinasjon for besøkende.

#### Karbonfangst på Klemetsrud

Høyres medlemmer viser til at gjenbruksstasjonen på Klemetsrud er Oslo Kommunes største utslippskilde av klimagasser. Disse medlemmer har i mange år arbeidet for at Klemetsrud skal bli et pilotprosjekt for klimafangst og ber byrådet fortsette dialogen med regjeringen for å sikre nødvendige statlige tilskudd til dette viktige prosjektet.

### **Byutvikling**

Utvalgets medlemmer fra H viser til at innbyggerne i småhusområdene nå opplever et sterkt press fra byrådet og utbyggere som ønsker en kraftig fortetting. En slik nedbygging av småhusområdene vil redusere byens grønne struktur og bidra minimalt til å dekke byens boligbehov. Disse medlemmer ønsker derfor å stramme inn på bestemmelsene i småhusplanen slik at disse områdene bevarer sitt særpreg og bomiljø. Det er derimot fortetting ved knutepunkt og tidligere industriområder som gir mulighet til å utvikle et betydelig antall boliger. Utvikling av attraktive byområder ved knutepunkt reduserer transportbehovet og er dermed en viktig forutsetning for å kunne redusere klimautslipp. Utvalgets medlemmer fra H viser til at det er fremdeles store transformasjonsområder rundt Økern, Ulven, Haraldrud og Breivoll som trenger utvikling fremfor å bygge ned eksisterende bomiljø.

Utvalgets medlemmer fra H ønsker en byutviklingspolitikk som balanserer felleskapets hensyn mot grunneiers rett til å avgjøre hva som bygges på egen eiendom. Høyre anerkjenner private initiativ og planer for å utvikle områder av byen og mener kommunens rolle først og fremst er å sikre felleskapets interesser og sørge for en bærekraftig utbygging med god kvalitet. For å oppnå dette er det viktig å ha gode involverende prosesser i nabolag der det gjennomføres større utbygginger.

Utvalgets medlemmer fra H ønsker en grønn og familievennlig by som fremtidige generasjoner skal ønske å bo og trives i. Samtidig skal det være lett for folk å arbeide, handle og bo miljøvennlig. Oslos mulighet til å påvirke byutviklingen må fokusere på en mer miljøvennlig by, som er mer energieffektiv, næringsvennlig og hvor behovet for bilbruk reduseres. Disse medlemmer mener Oslo hovedsakelig skal vokse fra sentrum og utover langs T-banenettet gjennom knutepunktfortetting, og det skal tillates å bygge tett og høyt nær sentrale kollektivknutepunkt.

#### Boliger og arbeidsplass

Utvalgets medlemmer fra H viser til at kommunens viktigste rolle når det gjelder å skaffe nok boliger i Oslo er å regulere nok byggeklare tomter. Det er i den sammenheng urovekkende å se det stadig økende antall saker hvor kommunen overskrider 12 ukers fristen. I 2020 gjaldt dette 626 saker, en økning på 60% fra 2019. Totalt gikk kommunen glipp av nesten 12 MNOK i gebyrer på grunn av dette. I tillegg til alt det ekstraarbeidet det genererer. I høst avholdt byutviklingsutvalget egen høring vedrørende den stadig økende saksbehandlingstiden i PBE. Det kom frem i denne høringen at det ikke bare er i PBE saksbehandlingstiden øker, saksbehandlingstiden i byrådsavdelingen er også økende.

Utvalgets medlemmer fra H vil ha en byutvikling som bevarer Oslos historiske særpreg med både tett by og småhusbebyggelse. Det skal være mulig å flytte fra leilighet til rekkehus eller enebolig uten å måtte forlate byen når behovene endrer seg. Disse medlemmer er bekymret for at flere småbarnsfamilier flytter ut av Oslo, og vil jobbe for at det skal være mulig for både studenter, småbarnsfamilier, enslige og eldre å bo i byen. Kommunen må regulere boliger tilpasset dette mangfoldet og

prioritere utbyggere som også legger til rette for lekeplasser til barn, møteplasser for ungdom og aktivitetsområder.

Utvalgets medlemmer fra H mener kommunen bør gjøre det enklere, raskere og billigere å bygge boliger slik at flere får oppfylt boligdrømmen sin. Disse medlemmer viser til den sterke selveiertradisjonen det er i Norge, hvor åtte av ti eier egen bolig. I lys av debatten om utenforskap er det viktig å hjelpe folk til å lykkes på boligmarkedet. Disse medlemmer peker på «leie til eie» som en utmerket ordning der mennesker uten tilstrekkelig egenkapital og låneevne ved å leie bolig etter hvert kan konvertere noe av den innbetalte leien til egenkapital.

#### Parker, torg og møteplasser

Utvalgets medlemmer fra H viser til at Oslo har mange parker, torg- og møteplasser og med en økende befolkning er det viktigere enn noen gang å ta vare på disse og restaurere og etablere nye. Et godt byliv skapes av menneskene som bruker byen. Oslos urbane kvaliteter gjør byen til et attraktivt sted å bo og Oslo sentrum til et godt møtested for innbyggere og besøkende. Et levende sentrum krever flere boliger, åpne møteplasser, gode kulturtilbud og variert handel. Utvalgets medlemmer fra H jobber for at Oslos torg, gater og parker skal være tilgjengelige og innbydende, og vi setter derfor av midler til å ruste opp torg og gater og holde byen renere. Byrommene skal rustes opp med kvalitet og med tanke på sikkerhet. Behovet blant byens brukere og næringsliv skal veie tungt når fellesrom i byen skal rustes opp. Offentlig finansierte midlertidige forsøksprosjekter og installasjoner i bybildet bør begrenses dersom det ikke vedlikeholdes.

Utvalgets medlemmer fra H vil bygge Fjordbyen videre og ønsker å etablere et nytt sjøbad på Filipstad, og etablere ny marina og gjestehavn når Filipstad bygges ut. I samarbeid med båtforeningene ønsker disse medlemmer å etablere flere båtplasser, også for vinterlagring, og å legge bedre til rette for utsetting av fritidsbåter.

#### Områdeløft Hovseter

Utvalgets medlemmer fra H viser til at Hovseter er en delbydel i Vestre Aker som deler mange av de samme levekårsutfordringene som vi har i deler av Oslo-sør, Oslo indre øst og Groruddalen. Det har i mange år vært satset store beløp på Områdeløft og satsinger i disse områdene. Bydel Vestre Aker og Hovseter har ikke fått samme oppmerksomhet

#### Mindre eiendomskjøp

Utvalgets medlemmer fra H viser til at i byrådets budsjettforslag legger byrådet opp til at

Oslo kommune skal kjøpe tomter for over 300 millioner kroner. Utvalgets medlemmer fra H er motstander av en slik enorm oppbygning av tomtereservene til kommunen og kutter eiendomskjøp med 200 mill.

#### Økt salg av eiendom

Utvalgets medlemmer fra H mener kommunen skal selge eiendom som ikke brukes eller åpne for at byrom og kommunale bygg som av ulike årsaker blir liggende tomme over lengre tid, kan brukes til for eksempel næring, kultur lekeplass eller ballbinger. Det er viktig at kommunen gjør en grundig vurdering om aktuelle eiendommer kan komme til nytte i nær fremtid, men disse prosessene må gjennomføres raskere. Myntgata er eksempler på bygg som Høyre mener kommunen bør vurdere å selge.

## **Helse, eldre og innbyggertjenester.**

### Trygg alderdom

Medlemmene fra H mener det er viktig at eldre som bor hjemme opplever trygghet, trivsel og kvalitet i tjenestene. Det er dessverre ikke tilfelle alle steder i dag. Brukerne av hjemmetjenester skal ha frihet til å velge den tilbyderen som best ivaretar deres behov. Det teknologiske skiftet kan bidra til flere verktøy som forenkler og trygger livet til enkeltindividet.

Medlemmene fra H vil påpeke at pårørende gjør en stor innsats, ofte over mange år. Selv om pårørende yter sin innsats fordi de ønsker det, er det en utfordrende oppgave for mange. Derfor er det viktig at pårørendes behov for blant annet avlastning, medvirkning og støtte blir ivaretatt. Disse medlemmer vil minne om at flere bruker- og pårørendeundersøkelser viser at offentlig finansierte, men privat eller ideelt drevet virksomheter, jevnt over gjør det like bra eller bedre enn kommunale tilbud. Det viktigste er at hver og en av oss mottar gode og målrettede tjenester, og så lenge tjenesten er god, betyr det ikke noe om den er offentlig eller privat.

### Drift av sykehjem

Medlemmene fra H vil påpeke at Oslo kommune i en årrekke har hatt glede av at kommunens sykehjem har vært drevet av både ideelle og kommersielle selskaper. Et mangfold av drivere har vært bra for beboerne og for Oslo kommune. De kommersielle selskapene har gitt positive impulser til sykehjemsektoren med sin profesjonalitet og erfaring. Medlemmene fra H ønsker at de kommersielle selskapene fortsatt skal ha en rolle i Oslo som leverandør til Oslo kommune.

Medlemmene fra H vil påpeke at Ideelle organisasjoner har lang tradisjon for å drive sykehjem, også sykehjem eiet av Oslo kommune. Bystyret har vedtatt at kommunen skal bruke handlingsrommet som eksisterer for å utlyse anbud kun for ideelle. Disse medlemmer forventer at alle de kommunale sykehjemmene som i dag drives av ideelle skal konkurranseutsettes på nytt, reservert ideelle.

Det er viktig at kommunen har gode balanserte kontraktsvilkår, med klare krav og forventninger og at kontraktene følges tett opp. Medlemmene fra H vil likevel advare

mot å sette for strenge krav og lite fleksible vilkår. Private selskaper trenger et visst handlingsrom for å kunne tilpasse tjenester og bidra med tjenesteinnovasjon. Det er ikke ønskelig å tvinge private selskaper, enten de er ideelle eller kommersielle, til å bli mest mulig lik kommunens egne virksomheter.

### FRA/KAD

Medlemmene fra H vil fremheve at Forsterket Rehabilitering Aker (FRA) er et svært vellykket tilbud med stor etterspørsel og dermed lange ventelister. FRA holder til på Aker helsearena sammen med blant annet Kommunal Akutt Døgnerhet (KAD). For å minisere sårbare overganger mellom tjenester i Oslo kommune foreslår Sykehjemsetaten at integrasjon av Kommunal Akutt Døgnerhet (KAD) Forsterket Rehabilitering Aker og helsehusene bør utredes. Herunder organisatoriske og budsjettmessige konsekvenser av integrasjon med virkning fra 2022. I tillegg bør det utredes en felles mottaksenhet for KAD, FRA og helsehusene. Medlemmene fra H støtter disse initiativene.

### Digitalisering

Medlemmene fra H er blitt gjort kjent med at norske selskaper som leverer IKT og digitaliseringstjenester opplever at det er vanskelig å komme i god dialog med kommunens etater som har ansvaret for nye tekniske og digitale løsninger. Disse medlemmer vil påpeke at nært samtlige partier i Norge ønsker fremveksten av en nasjonal IKT-industri og at det offentlige har et særskilt ansvar som en stor kjøper av systemer og tjenester. Disse medlemmer er bekymret for at kommunen nå bygger opp et stort eget miljø som tar på seg utviklingsoppgaver som best hadde vært løst gjennom eksterne kjøp.

### **Arbeid, integrering og sosiale tjenester.**

#### Trygg by, der ungdomskriminaliteten ikke slår rot.

Medlemmene fra H vil at Oslo skal være en trygg by for alle som bor, arbeider eller ferdes over hele byen. Tryggheten kommer ikke av seg selv. Det er vår felles plikt å sikre trygge omgivelser for alle rundt oss og kommunens viktigste oppgave er naturligvis å legge til rette for at alle opplever Oslo som en trygg by. Det gjør vi ved å ha et synlig politi, god belysning, gode lokalmiljøer og samtlige tiltak som hindrer kriminalitet.

Medlemmene fra H viser til at Oslo har på lik linje med flere Europeiske storbyer en utfordring knyttet til ungdomskriminalitet. Det siste året har vi vært vitne til flere tragiske hendelser, senest på Mortensrud hvor unge Hamse Hashi Adan ble skutt.

Medlemmene fra H viser til at SaLTo-samarbeidet (Sammen lager vi et trygt Oslo) er viktig for samhandlingen mellom politi, kriminalomsorg og Oslo kommune. Familiene, frivilligheten og arbeidslivet er også viktige aktører for at unge blir inkludert i et annet liv enn det kriminelle. Røde Kors Nettverk etter soning og Exit-programmet i regi av KFUK/KFUM er verdifulle tilbud som hjelp til ungdom som ønsker seg ut av voldelige og kriminelle miljøer, det være seg rasistiske høyreekstreme miljøer eller radikale religiøse miljøer.

Medlemmene fra H vil påpeke at flere private virksomheter tilbyr gode aktiviteter for barn og unge. Disse medlemmer mener Oslo kommune i større grad bør satse på ideelle og sosiale entreprenører i arbeidet for ungdom. Forutsigbarhet er en viktig nøkkel for samtlige ideelle organisasjoner dersom de skal bygge opp gode tilbud for barn og unge. Høyre mener at kommunen skal inngå lengre samarbeidsavtaler om støtte til ideelle organisasjoner.

### Rusomsorg

Medlemmene fra H mener Oslo kommune bør ta på seg ledertrøyen og gå i front for en verdig og human rusomsorg som har som mål å hjelpe brukeren, ikke straffe. Kommunen skal sørge for at alle får god behandling hos kommunen og kommunens samarbeidspartnere – enten samarbeidspartneren er ideell, privat eller frivillig. I fjor hadde Oslo de høyeste overdosedødsfallene på 20 år. Det skyldes en feilslått ruspolitikk fra nasjonalt hold. Rusreformen kunne bidratt til at brukere ble sett, hørt og fulgt jevnlig opp av et eget helseapparat. Høyre vil alltid ta kampen for en human rusreform.

Disse medlemmer visert til at rusforebyggende arbeid blant ungdom er spesielt viktig fordi vi vet at tidlig bruk av rusmidler kan gjøre at mange får problemer senere i livet. Sentrumsarbeidet er samarbeidet mellom kommunen, politiet, Oslo universitetssykehus og ideelle organisasjoner, og dette er avgjørende for å løse opp de åpne 16 rusmiljøene i sentrum. Arbeidet bidrar til å forhindre nyrekruttering, hjelper flere i miljøet og gjør byen tryggere for alle-

Disse medlemmer ønsker på lik linje med et bredt flertall i bystyret å desentralisere bo- og aktivitetstilbudene til personer med rusproblemer. Intensjonen er at disse personene skal bosettes i bydelene og at bydelen skal etter behov tilby bo-oppfølging, tilby lokale tjenester og væresteder for å løse opp i konsentrasjonen av rusbrukere i sentrum.

Disse medlemmer mener det er positivt at de første lokale værestedene er startet opp i samarbeid med ideelle organisasjoner og Høyre mener at det bør være standarden for alle slike væresteder. Disse medlemmer mener at skal kommunen

forvente gode solide tilbud til brukergruppene så må kommunen være beredt til å betale det det koster å sette i gang slike tilbud. Finansiering av disse tiltakene bør tas ut av Velferdsetatens tilskuddsordning og få et eget budsjettkapittel og langsiktig finansiering.

Medlemmene fra Høyre er opptatt av at Frelsesarmeen, Kirkens Bymisjon, Evangeliesenteret og andre frivillige eller ideelle organisasjoner kan få fortsette sitt arbeid for rusavhengige. Pandemien har satt sine spor og flere rusavhengige har falt utenfor. Maten som tilbys av ideelle aktører i sentrum og ytre bydeler er levebrødet til mange av byens vanskeligstilte. Disse medlemmer mener det er prekært å kutte blant aktører som tilbyr mat til rusavhengige. Disse medlemmer mener tilbudene i bydelene er fortsatt lite utbygget og det vil derfor være stort behov for tilbud i sentrum i mange år til.

#### Legevakt

Medlemmene fra H viser til at legevakten i Storgata som i dag gir tilbud til et stort antall personer med rusproblematikk, rusforgiftning, overgrepssutsatte og personer med sosiale og psykiatriske hjelpebehov som oppholder seg i Oslo sentrum. Disse medlemmer er bekymret for hvorvidt tilbudet til sårbare pasientgrupper i Oslo sentrum blir dårligere når legevakten i Storgata forsvinner. Disse medlemmer er kjent med at det pågår et utredningsarbeid for å vurdere om det bør etableres et nytt tilbud til denne pasientgruppen.

#### Brukerrom

Medlemmene fra H mener at brukerrommet og feltpleien fungerer godt som et lavterskeltilbud og er viktige tiltak for å styrke den enkeltes verdighet. Til tross for et bredere tilbud i bydelene er det å forvente at det vil fortsatt være en aktiv russcene i sentrum. Velferdsetaten vil også i fremtiden ha en viktig rolle for mange av de rusavhengige som i liten grad greier å nyttiggjøre seg av tilbudene som etter hvert opprettes i bydelene.

#### Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner (VEL)

Medlemmene fra H vil minne om at Oslo er helt avhengige av fungerende fellesskaper og frivillige bidragsytere som kan supplere kommunens egne tiltak. Det kom godt frem gjennom pandemien når flere opprettholdt samtlige tilbud med smittevernsrestriksjoner. Uten frivillige og ideelle organisasjoner og deres innsats gjennom flere tiår ville ikke Oslo vært den varme hovedstaden vi er i dag. Dere innsats i helse og omsorgssektoren er et svært verdifullt tilskudd.

Disse medlemmer vil at søtten til disse organisasjonenes arbeid med arbeidskvalifisering, inkludering, lavterskelarbeid innenfor psykisk helsevern og rusomsorg bør trappes opp. Disse medlemmer foreslår til sammen 20 mkr. I økte tilskudd til forskjellige ideelle og frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer vil påpeke at store deler av velferdstilbudet i Oslo kommune er drevet av ideelle organisasjoner basert på delfinansiering fra Oslo kommune. Samtlige leverer tjenester som Oslos innbyggere er helt avhengige av og som ideelle aktører leverer på en kostnadseffektiv måte. Kommunen ville ikke vært i stand til å tilby dette alene. Disse medlemmer mener det er uheldig at det årlig er knyttet usikkerhet til tilskuddsordningen grunnet lite forutsigbarhet.

Disse medlemmer vil be Byrådet evaluere det pågående prøveprosjektet knyttet til flerårig samarbeidsavtale mellom en rekke tilskuddsmottakere og informere HSUV om alternativer videre.

#### Fontenehuset i Oslo

Medlemmene fra H viser til Fontenehuset som gir mennesker med psykiske utfordringer håp om fremtiden. Rehabiliteringsmodellen som benyttes er tuftet på arbeid og relasjoner. I felleskap jobber mennesker sammen og bygger relasjoner som sørger for en bedre helse og muligheter videre. Arbeid er god medisin og gjennom fontenehusenes fellesskap kommer medlemmer ut av isolasjon og ensomhet og får aktive liv med venner, kolleger, studier og arbeid. Mennesker som lever med psykisk sykdom kan også jobbe og studere, men vi som samfunn må legge gode rammer for å gjøre det mulig. Fontenehusene er unike og supplerer det offentlige tilbudet på en utrolig god måte. Fontenehuset står ovenfor et større kutt blant deres tilbud i Oslo sentrum etter byrådets innstilling. Disse medlemmer vil forsøke å hindre innstilt kutt og ber byrådet finne hensiktsmessige løsninger for å forbedre tilbudet til Fontenehuset.

#### BUA

Medlemmene fra H konstaterer at det er bredt flertall som ønsker at barn og unge skal få muligheten til å drive med diverse fritidsaktiviteter. Manglende tilgang til utstyr er en hindring for mange og derfor er det opprettet 12 utstyrssentraler i Oslo. BUA er en nasjonal ideell organisasjon som jobber for at barn og unge skal få mulighet til å prøve flere og mer varierte aktiviteter. BUA mener tilbudet i Oslo har varierende kvalitet, begrensede åpningstider og for få ressurser til å gi kvalifisert veiledning. Disse medlemmer vil be om at byrådet søker dialog med BUA for å finne hensiktsmessige løsninger for å forbedre utlånsordningene i Oslo. Disse medlemmer



setter av til sammen 2,5 mill. kroner årlig til dette i fem bydeler som en prøveordning.

#### Exit-program

Medlemmene fra H ønsker at Oslo kommune støtter oppbyggingen av en «Exit»-ordning. En slik ordning tilbyr hjelp til ungdom som ønsker seg ut av voldelige og kriminelle miljøer, det være seg rasistiske høyreekstreme miljøer eller radikale religiøse miljøer.

#### Tann- og munnhelse

Medlemmene fra H viser til at det er behov for et løft i tannpleie blant eldre. Helseetaten og Sykehjemsetaten bør gå i dialog med både Tannlegeforeningen og Universitet i Oslo for å utvikle nye effektive løsninger for å bedre tilbudet.

## **MERKNADER FRA FOLKEAKSJONEN NEI TIL MER BOMPENGER**

FNB viser til at bompenger er en ordning som hindrer alminnelige menneskers mobilitet og begrenser positive og sosiale aktiviteter for folk flest. Ordningen gjør det dyrt å være aktiv og sosial. FNB vil videre at ordningen først og fremst rammer folk med normal økonomi og at det er de vanlige menneskers mobilitet som stoppes og hindres. FNB viser videre til at ordningen ikke har noen positive miljømessige effekter da moderne biler har svært lave utslipp og luften i Oslo ifølge kommunens egne luftmålere er helt ren. FNB vil videre påpeke at ordningen heller ikke gir målbare klimaeffekter og dermed faller begrunnelsen vekk.

FNB vil videre påpeke at kapasiteten og prisen på Oslos kollektivtransport er for dårlig og at mange under en pågående pandemi vil benytte bil for å unngå å bli smittet på buss eller trikk. Derfor bør Oslo legge til rette for at de som ønsker det og har mulighet for det skal kunne reise smittefritt med egen bil. FNB vil dermed kutte bompengene kraftig og ser kun positive effekter med det.

FNB viser til at prosjektet "bilfritt byliv" har ført til dårligere tilgjengelighet for de sentrale delene av byen og at en jevn strøm av bedrifter forlater sentrum eller går konkurs som følge av sviktende kundegrunnlag. Prosjektet er kun motivert av ideologi og bør dermed legges ned.

FNB viser til at byrådets sykkelsatsing har vært mislykket da det tross investeringer i milliardklassen ikke ser ut til at særlig mange bruker sykkel. Dermed har grunnlaget for sykkelfeltutbyggingen falt vekk og prosjektet bør stanses. Sykkel er kun et naturlig fremkomstmiddel i sommersesongen og over korte strekninger og pengene fra sykkelsatsingen bør i stedet brukes til å gjøre det enklere å kjøre bil eller benytte kollektivtransport som er de to transportmidlene byens innbyggere ønsker.

FNB vil videre påpeke at sykkelstrategien til byrådet innebærer en massiv bruk av salting vinterstid for å holde sykkelfeltene åpne, noe som gir miljøskader over hele byen.

FNB oppfatter måten ordningen "beboerparkering" fungerer på som ulovlig da kommunen leier ut flere parkeringsplasser enn det de faktisk disponerer. Ordningen bør tilbakeføres til slik den var hvor beboerne kun betaler det det koster å administrere ordningen og samtidig får tilgang til den parkeringsplassen de har behov for.

FNB ser med bekymring på at byrådet ønsker å benytte 90 millioner kroner til såkalte klimatilskudd. Ifølge kommunens eget klimabudsjett har klimatiltak liten eller ingen virkning på det globale klimaet og dermed fremtrer pengebruken som bortkastet. FNB vil også påpeke at elektriske kjøretøyer og anleggsmaskiner representerer en betydelig miljøutfordring gjennom produksjon av batterier og gjennom at utrangerte batterier i liten grad resirkuleres. Man oppnår en forsvinnende liten klimagevinst

lokalt gjennom å legge til rette for miljøskader andre steder noe som ikke fremtrer som særlig solidarisk.

FNB ønsker å påpeke at det i forsvinnende grad forekommer påkjørsler av barn i nærheten av skoler i Oslo og at satsingen på såkalte "hjertesoner" dermed bør stanses. Reduksjon av fremkommelighet og parkeringsmuligheter i nærheten av skoler gjør også at foresatte med bevegelsesutfordringer blir hindret i å besøke skolene ved f.eks. utviklingssamtaler.

FNB vil påpeke at byrådet under generelle betegnelser som "oppgradering", "trafikksikkerhet", "bygate" og kollektivprioriteringer «skjuler en nedbygging av byens infrastruktur hvor gode og velfungerende løsninger som byens borgere tidligere har betalt for nå ødelegges for å hindre fremkommelighet for alminnelig trafikk. Dermed velger vi å kutte den typen overføringer da de ikke bare har minimal nytteverdi, men ofte benyttes til å redusere verdien av byens infrastruktur og hindrer fremkommeligheten til byens borgere.

FNB vil påpeke at budsjettet under betegnelsen "gratis skolemat" ønsker å benytte 55 millioner kroner årlig til å kjøpe ut vegansk mat til byens skoler. Da de færreste av elevene er veganere og heller ville valgt alminnelig mat dersom de fikk velge selv fremtrer dette som en meningsløs utgift.

FNB viser til at Oslos konsulentbruk samlet sett utgjør en kostnad på 2,5 milliarder kroner og at en ledende representant for byrådspartiene 8 desember 2012 i Aftenposten påpekte at det daværende nivået på 1,26 milliarder var altfor høyt. Kommunen bruker svært mange ulike konsulenttjenester og det vises til at oversikten over firmaene som selger konsulenttjenester til kommunen var på hele 235 sider.

Konsulentbruken fremtrer som dårlig koordinert og det er ofte mange ulike aktører som selger tjenester som trolig er overlappende. Rammeavtaler overskrides og det benyttes konsulenter til aktiviteter som ikke ser ut til å være nyttige for byens innbyggere. Videre ser det ut til at kommunen kjøper konsulenttjenester på områder hvor det bør forventes at kompetansen allerede finnes i kommunen.

FNB er særlig overrasket over at kommunen benytter et så stort antall eksterne advokatfirmaer da det følger av rettsinstruksen at kommunale virksomheter som trenger advokatbistand i og utenfor rettsak, i utgangspunktet har rett og plikt til å benytte Kommuneadvokaten.

FNB viser til byrådets overordnede mål om å benytte heltidsstillinger fremfor innleid personell og velger derfor å kutte kommunes konsulentutgifter med 20 % og forutsettes at dette kan dekkes inn gjennom smartere og bedre koordinert bruk av konsulenter, samt strammere bruk av rammeavtaler og gjennom bruk av færre leverandører med klarere kravspesifikasjoner.

FNB ser med bekymring på at tre store aktører i Oslos kulturliv, Deichman, Munch og Oslo nye teater legger beslag på en svært stor andel av kommunens midler til kulturelle formål. Dette gjør det vanskelig å støtte en rekke mindre tilbud med så mye midler som det er ønskelig. FNB kan tenke seg en jevnere fordeling av kulturmidlene slik at også de mindre aktørene tilgodeses.

FNB vil påpeke at advokat Dehlis plass er et viktig trafikknutepunkt i bydel Sagene Torshov og at man ved å fjerne muligheten for trafikk over plassen vil hindre fremkommeligheten unødig. Det fremtrer derfor som lite fremtidsrettet å blokkere trafikk over plassen.

## MERKNADER FRA VENSTRE

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Venstre, mener at Oslos økonomi er god, og den er stabil. Selv om byrådet liker å fremstille det som om eiendomsskatten er nødvendig for å sikre kommunens økonomiske bærekraft, er det helt andre forhold som bidrar til økt handlingsrom i budsjettene eller som potensielt kan skape utrygghet rundt økonomien i Norges største kommune.

Skatteinntektene har vært spesielt sterke de senere årene og rammetilskuddet fra staten har økt kraftig under det borgerlige flertallet på Stortinget. Sammen med lave renter, rimelige lønnsoppgjør og andre eksterne forhold har dette gitt det rødgrønne byrådet i Oslo tidenes økonomiske handlingsrom. De overflødige eiendomsskattepengene har derfor i stor grad gått til å bygge opp fondsreserver og skapt store overskudd i etatene.

### Skatteinntekter

Oslo kommunes største inntektskilder er skatt og rammetilskuddene fra staten.

Skatteinntektene utgjør en større andel av Oslos frie inntekter enn i landet ellers. På landsbasis utgjør den kommunale andelen av inntekt- og formueskatt 51,6 % av de frie inntektene, mens det i Oslo er anslått å utgjøre 73,2 % i 2021. Inntekt- og formueskattens andel av de samlede frie inntektene har økt de siste par årene fra et nivå på mellom 70 % og 72 %, men anslås nå i økonomiplanperioden og stabilisere seg på rundt 75 %. Dette gjør Oslo mer sårbart for økonomiske konjunkturer som påvirker skatteinngangen.

Årsaken til dette er at Oslo har et sterkt skattegrunnlag i form av høy inntekt og store formuer. I skatteoppgjøret for 2018 utgjorde Oslos andel av formueskatten drøyt 29 %, mens Oslos andel av innbyggerne i Norge er om lag 13 %.

Oslos andel av landets skattepliktige kapitalinntekter utgjorde dessuten 21,6 %, hvorav utbytte utgjorde 23,4 % og gevinst på salg av verdipapir 22,4 %. Oslo har også de største tapene på salg av verdipapirer som kommer til fradrag. Samtidig utgjør skattepliktig lønn 15 % av Norges lønnsinntekter. Totalt gir dette en samlet andel av fastsatt skatt på 16,3 % av landets skatteinntekter. På den andre siden er også gjelden høyere i Oslo enn i landet ellers.

Utviklingen i skatteinngangen har vært veldig sterk de senere årene med en gjennomsnittlig vekst på 5,4 % i perioden fra 2016-2020, 0,5 %-poeng sterkere skatteinngang enn i perioden før. Særlig var skatteinngangen sterk i årene 2015-2017. For 2021 forventes skatteinntektene i Oslo å bli 2,2 milliarder kroner høyere enn i 2020 (6,2 % vekst), og enda 2 milliarder kroner høyere i 2022 (5,5 % vekst) jf. Figur 1 stiplet linje.

Noe av den sterke økningen i 2021 skyldes et svakt skatteår i 2020 grunnet pandemien. Likevel vokste Oslos skatteinntekter også i 2020, riktignok marginalt. Sammenliknet med vedtatt budsjett for 2020 utgjorde skattesvikten 630 millioner

kroner, noe som er en større nedgang enn under oljeprisfallet i 2014, men lavere enn under finanskrisen i 2010.

Oslos sterke skatteinntang utjevnes gjennom skatteutjevningsordningen. For kommunene er skatteutjevningen utformet slik at kommuner med skatt per innbygger over landsgjennomsnittet får et trekk i rammetilskuddet tilsvarende 60 prosent av skatt over landsgjennomsnittet. I tillegg bidrar alle kommuner (også Oslo) med et likt beløp per innbygger til tilleggskompensasjon til kommuner som ligger under 90 % av landsgjennomsnittlig skatt.

Det er grunn til å tro at skatteinntektene og også de frie inntektene for Oslo kommune kommer til å øke framover, men kanskje noe lavere enn det vi har sett i de siste årene. Som eksempel vil en vekst i frie inntekter på 1,5 % i året i økonomiplanperioden gi Oslo økte inntekter på 1,6 milliarder i 2025, noe som både gir handlingsrom til både nye satsninger og redusert eiendomsskatt i neste bystyreperiode. Til tross for dette legger Venstre likevel byrådets konservative skatteanslag til grunn for sitt alternative budsjett for 2022.

#### Rammetilskuddet

Rammetilskuddet har økt i den perioden Venstre har hatt påvirkning på statsbudsjettene, og veksten har vært spesielt god for Oslo. Det betyr at Oslo har fått betydelig med nye inntekter etter hvert som den nye inntektsmodellen har fått virkning, og har sammen med skatteinntektene gitt et betydelig større handlingsrom i den kommunale økonomien.

Skatteinntektene til Oslo er langt over landsgjennomsnittet per innbygger, noe som gjør at Oslo trekkes kraftig i rammetilskuddet for å kompensere kommuner med dårligere skattegrunnlag. Denne modellen (skatteutjevningsmodellen) innebærer at Oslo i 2020 fikk redusert rammetilskuddet med 5,9 mrd., altså 16,9 % av Oslos samlede skatteinntekter, for å finansiere skattesvake kommuner og fylkeskommuner, altså 8 521 kroner per innbygger. Denne skatteutjevningen gjøres ved reduksjon i rammetilskuddet.

I 2020 mottok kommunene mye ekstra støtte gjennom rammetilskuddet for å kompensere for kostnadene kommunene hadde i forbindelse med koronapandemien. For Oslo innebar dette en økning i rammetilskudd på 2,4 milliarder kroner, hvorav 1,14 var knyttet til kollektivtrafikk. Når det også tas hensyn til at kommunen fikk innsparinger som følge av redusert lønns- og prisvekst i 2020 og redusert arbeidsgiveravgift, har Oslo kommune i 2020 hatt en merkostnad på om lag 0,24 mrd. ut over hva som er kompensert fra staten.

Hittil i 2021 har Oslo mottatt 2,6 milliarder i rammetilskudd knyttet til koronasituasjonen, hvorav 1,18 er knyttet til kollektivtrafikken. I tillegg kommer 421 millioner til næringslivet i byen. For 2021 ligger det an til at kommunens egenfinansiering av koronatiltakene utgjør 0,598 milliarder. Det er altså regjeringen

som har tatt størsteparten av regningen for pandemien og ikke byrådet.

### Eiendomsskatt

I budsjettet for 2016 innførte det rødgrønne byrådet eiendomsskatt i Oslo for første gang siden 1998. Arbeiderpartiet anslo at eiendomsskatten på bolig ville utgjøre om lag 279 millioner kroner per år. I 2022 er inntektene fra eiendomsskatt på bolig anslått til 720 millioner kroner, og økende til 920 millioner kroner fra og med 2023. I tillegg kommer inntektene fra næringseiendom på 1030 mill. kroner i året.

Økningen i inntekter fra eiendomsskatt på bolig fra og med 2023 skyldes i hovedsak boligprisvekst, som gjør at stadig flere eiendommer underlegges eiendomsskatt og at skattebyrden øker på de boligene som rammes. Anslaget for prisvekst på boliger gjennom 2021 medfører 200 millioner kroner i økte skatteinntekter fra og med 2023.

Eiendomsskatten ble innført med et bunnfradrag på 4 millioner kroner og en sats på 3 promille fra år to etter innføringen. I 2018 og 2019 var bunnfradraget økt til 4,6 mill. kroner, men ble tatt ned igjen da Solberg-regjeringen reduserte verdsettingen av boligverdene fra 80 % til 70 %. I 2016 var det 55 000 boligeiendommer som måtte betale eiendomsskatt, mens det i 2021 er 82 000 boligeiendommer som betaler. Eiendomsskatten skrives ut på boligeiendommer og ikke på boenheter. En boligeiendom kan inneholde mange boenheter. For eksempel vil borettslag ofte være en boligeiendom selv om den inneholder mange boenheter. Regningen sendes til eier av boligeiendommen, og eiendomsskattesystemet viser eiendomsskatt per boligeiendom og ikke per boenhet.

Endringer fra et år til et annet vil ikke bare skyldes økte boligpriser, det kan også skyldes omtakseringer, arealendringer, endringer i antall boenheter. Likevel er det åpenbart at en prisstigning på 41,7 % i markedet for brukte boliger i Oslo og Bærum fra 2016 til 2021, er en hovedårsak for at flere boliger nå betaler eiendomsskatt. Ifølge byrådet har andelen boligeiendommer som betaler eiendomsskatt økt fra 34 % til 46 % i denne perioden.

Boligeiendommer som i dag koster 5,7 millioner kroner verdsettes til 4 mill. (70 %), og må begynne å betale eiendomsskatt. Gitt en økning i boligprisene på 41,7 % i perioden fra innføringen av eiendomsskatten til i dag, ville denne boligen i 2016 ha kostet 4 mill. og blitt verdsatt til 3,6 mill. (80 %).

Begrunnelsen for eiendomsskatten er blitt svekket siden innføringen. Det borgerlige flertallets endringer i inntektssystemet for kommunene har styrket Oslo kommunes økonomi, og sammen med andre forhold knyttet til lønnsutvikling, god skatteinngang og lavere pensjonskostnader enn forutsatt har dette skapt et økonomisk handlingsrom for Oslo som langt overstiger det tidligere borgerlige byråd har hatt.

Venstre har gått til valg på å fase ut eiendomsskatten innen 2023. For 2022-budsjettet foreslår derimot Venstre ingen endringer i eiendomsskatten, fordi situasjonen i kollektivselskapet Ruter er såpass alvorlig at vi ser oss nødt til å

prioritere opprettholdelse av rutetilbudet i kollektivtrafikken.

### Fond og avsetninger

Det rødgrønne byrådet har brukt mye av det økte handlingsrommet på å øke avsetningen til fond. Siden 2015 har de ubundne driftsfondene (dvs. de rent kommunale og frivillige fondene) doblet seg, og regnskapet for 2020 viser at disse fondene til sammen har en saldo på om lag 6 milliarder kroner. Mange av disse fondene er nødvendige og gode, men samlet utgjør veksten i fondsavsetninger en enorm avsetning av driftsinntekter.

Det største fondet blant de ubundne driftsfondene er det såkalte premieavviksfondet. For å oppnå stabilitet i de regnskapsførte pensjonsutgiftene krever Kommunal- og moderniseringsdepartementet at kommunen fører pensjonsutgiftene på en bestemt måte. Denne regnskapsføringen tilsvarer ikke de faktiske kostnadene Oslo kommune har til Oslo Pensjonsforsikring (OPF) gjennom pensjonspremiene. Dermed oppstår det et teknisk premieavvik som akkumuleres over flere år. I premieavviksfondet avsettes midler for å kunne dekke deler av dette avviket.

Fondet har derimot ingen reell funksjon, da premieavviket i realiteten er et uttrykk for ulike tekniske føringer av pensjonsutgiftene. Framtidens pensjoner er sikret gjennom betalingen av de årlige pensjonspremiene til OPF og avkastningsoverskuddet på forvaltningen av pensjonsmidlene. På sikt, med innføringen av ny offentlig tjenstepensjon, vil premieavviket reduseres uten bruk av midlene i premieavviksfondet. I tillegg vil den årlige amortiseringen av premieavviket regnskapsførers løpende over de neste 7 årene i pensjonskostnaden, noe over tid fører til en korrekt regnskapsføring av pensjonene.

For 2022 innfører byrådet også et nytt fond, disposisjonsfondet, på 271 millioner kroner økende til 325 mill. kroner i 2023. Dette fondet benyttes til generell finansiering av driftsbudsjettet og er ikke øremerket til spesielle tiltak i driftsbudsjettet. Det er altså en formålsløs avsetning av midler som skal hindre at byrådet blir usaldert i slutten av økonomiplanperioden, da fondet forutsettes brukt. Venstre forslår å innføre strukturelle grep for å redusere kostnadene i kommunen på sikt, og dermed gjøre disposisjonsfondet unødvendig. Vi foreslår derfor at det settes av mindre i fond neste år, og heller øke innbetalingene noe mer mot slutten av økonomiplanperioden.

### Investeringer og gjeldsgrad

For Venstre er det viktig at vi ikke bruker opp handlingsrommet og overlater regningen for de neste generasjonene. Derfor ønsker Venstre å holde kommunens gjeld nede. Samtidig er det behov for å gjøre store investeringer blant annet i skolebygg, omsorgstilbud, kultur- og idrettsbygg og samferdsel som investeringer i framtiden. En økende gjeldsgrad er derfor ikke nødvendigvis negativt for kommende generasjoner.

Oslo kommunes gjeldsgrad var og er fremdeles lavere enn de fleste andre storbyene i



Norge. I perioden 2011-2015 var gjeldsgraden i gjennomsnitt 50 %, og siste tilgjengelige regnskapstall (2020) viser at den ligger på 51 %. SSB beregner gjeldsgrad på en annen måte enn Oslo kommune, men KOSTRA-tallene viser at Oslo har en lavere gjeldsgrad av alle Norges ti største kommuner.

Det har vært mye oppmerksomhet rundt prognosen for gjeldsgraden, spesielt i forbindelse med det borgerlige byrådets siste budsjett. Anslaget var da at kommunens gjeldsgrad ville øke til nærmere 80 % i slutten av perioden. I de påfølgende rødgrønne budsjettene økte dette anslaget til over 100 % i budsjettforslaget for 2018, men har senere sunket igjen. Disse anslagene har konsekvent vært upålitelige, og ligget alt for høyt sammenliknet med regnskapstallene.

Årsaken til at gjeldsgraden ikke vokser så raskt som anslagene er flere. For det første legges det til grunn at alle budsjetterte investeringer gjennomføres som vedtatt. Erfaringsmessig vet vi at dette ikke stemmer, da om lag 1/3 av kommunens investeringer ikke gjennomføres som planlagt i budsjettåret. Regnskapet viser at investeringsetterslepet i 2020 var på 43 % av regulert budsjett.

For det andre legger prognosen til grunn at skatteinntektene i økonomiplanperioden ikke kommer til å vokse med mer enn 0,1 % årlig, selv om erfaringen er at veksten i frie inntekter over lang tid har ligget betydelig over dette.

Kommunens finansstrategi innebærer at kommunen ikke tar opp nye lån før det er likviditetsmessig behov for det. Gitt de to nevnte forholdene og ekstraordinær nedbetaling av lån, er det ofte ikke nødvendig å øke opplåningen.

Ekstraordinær nedbetaling på lånene er den minste faktoren av de overnevnte, og forklarer bare ca. 10 % av avviket. Investeringsetterslepet og bruk av ledig likviditet i kommunen den viktigste årsaken, og forklarer om lag 56 % av avviket, mens de økte inntektene forklarer 31 %.

#### Strukturelle grep for en mer effektiv kommune

Venstre mener at det er grunnlag for å gjennomføre flere reformer for å styrke det økonomiske handlingsrommet i Oslo kommune framover. Disse endringene vil også bidra til en mer effektiv kommune som kan levere bedre tjenester til innbyggerne.

#### Reduserte utgifter i kommunen

Rammekutt handler om at man forventer effektivisering av driften i kommunen i de kommende årene, både generelt gjennom organisering av driften, men også gjennom digitalisering og forenkling av de offentlige tjenestene. Dette er det behov for i offentlig sektor, for at vi skal bruke skattepengene på en best mulig måte.

Byrådet har ikke ønsket å oppgi disse størrelsene i sitt budsjettforslag, og har laget et kunstig skille mellom rammekutt og ulike andre effektiviseringskrav. En samlet

oppstilling av kuttforslagene i byrådets forslag viser at byrådet legger opp til omfattende kutt i økonomiplanperioden.

Byrådet foreslår at Oslo kommune skal effektivisere for 2,8 milliarder kroner i økonomiplanperioden, noe som tilsvarer omtrent 1,3 % av de frie inntektene. Til sammenlikning utgjør kuttet i den statlige ABE-reformen 0,5 %.

Venstre legger ikke opp til å øke rammekuttene i vårt budsjettforslag utover byrådets forslag, men har i stedet foreslått strukturreformer for kommunen. Vi foreslår å avslutte rekommunaliseringen av helse- og omsorgstjenester, en ordning for å få ned sykefraværet, en ny innkjøpspolitikk og en digitaliseringspolitikk som realiserer gevinster. Slik skaffer vi handlingsrom til våre prioriteringer.

I tillegg til dette foreslår Venstre å trekke tilbake enkelte konkrete overføringer. Disse knytter seg blant annet til veksten i antallet ansatte i byrådsavdelingene. Siden de rødgrønne partiene tok over makten i Oslo i 2015 har for eksempel byråkratiet i byrådsavdelingene vokst med 100 nye ansatte, og koster kommunen 200 millioner kroner mer i 2022 enn det gjorde i det siste budsjettet til det forrige byrådet.

#### Avslutte rekommunalisering av tjenester

Det rødgrønne byrådet førte i forrige bystyreperiode en politikk for å ta drift av sykehjem tilbake i kommunal regi og nekte tilskudd til så mange private barnehager de kunne. Den gang var det etter avtale med partiet Rødt, men i denne perioden fører byrådet denne politikken for egen vilje.

Det er det offentliges ansvar å sørge for at alle eldre som trenger en plass på sykehjem eller omsorgssenter får muligheten til å få en slik plass, men det er ikke nødvendigvis slik at kommunen også må drifte alle slike tilbud. Det har vist seg å være en god ide for Oslo å opprettholde en god del kommunale plasser, men utvide tilbudet med kjøp av private plasser og plasser i ideell drift. Det har vært kostnadsbesparende, men det har også vært viktig for utviklingen av et bedre tilbud til innbyggerne i Oslo. De ideelle og private har løst oppgavene på andre måter, har utvidet tilbudet til sine eldre og tenkt annerledes om hva slags omsorg en ny generasjon eldre trenger. Dette har kommunen lært av, og det bør kommunen fortsette å lære av.

Rekommunaliseringen av sykehjemmene og omsorgssentrene i Oslo er en kostbar politikk som ikke skaper noe bedre omsorg for noen. Snarere tvert imot er det grunn til å frykte at tilbudet til innbyggerne blir dårligere i framtiden, ettersom de får færre valgmuligheter, det er mindre variasjon i tilbudet og tjenesteutviklingen stagnerer. Samtidig ser vi at nylig rekommunaliserte sykehjem, som Madserudhjemmet, har presset sine ansatte til å komme på jobb selv om de er syke. Gjennom de siste årene har vi sett gjentatte ganger at kommunen som arbeidsgiver ikke er noen garanti for en bedre arbeidsmiljøpolitikk.

Venstre forslår derfor full stans i rekommunaliseringen, og begynnelsen på tilbakeføring til den balansen Oslo hadde mellom private, kommunale og ideelle ved

byrådsskifte. Dette sparer vi mellom 30 og 103 millioner kroner årlig på i årene framover. Videre foreslår vi at de barnehagene som byrådet først nektet å åpne i privat regi, deretter kjøpte for nærmere en halv milliard kroner og åpnet i kommunal regi, skal selges tilbake til private aktører. Venstre er positive til at kommunen bygger ut flere barnehager i kommunal regi, men å kjøpe opp private barnehager som like gjerne kunne ha vært åpnet og drevet av private er meningsløs, sosialistisk politikk.

I tilleggssinnstillingen foreslår byrådet å etablere flere forsterkede plasser i Sykehjemsetaten, slik at bydelene kan kjøpe slike plasser av etaten i stedet for i det private markedet. Bakgrunnen for dette er at byrådet mener de forsterkede plassene i markedet er for dyre. Venstre forslår heller at bydelene får økte rammer til kjøp av slike plasser, tilsvarende det byrådet mener det bør koste. Så er det opp til bydelene å finne gode nok leverandører – private, ideelle eller kommunalt – som kan dekke behovet innenfor den rammen byrådet anslår at det bør koste.

Venstre forslår også å oppheve de to vedtakene som forbyr kommunen å konkurranseutsette drift av sykehjem og forbyr (så langt som mulig) å gi tilsagn til private barnehager.

#### Sykefravær

Sykefraværet i kommunen er generelt høyt, men i enkelte virksomheter er det spesielt høyt. Sykehjemsetaten har for eksempel et sykefravær på 10,3 % blant sine ansatte, noe som er langt høyere enn i tilsvarende private omsorgstilbydere. Dette viser at det er mye å spare på å innføre tiltak for å få flere tilbake på jobb fra sykefravær og å innføre tiltak som gjør at færre blir syke.

Det finnes mange måter å jobbe for å få ned sykefraværet og kommunen kan lære mye av privat sektor på dette området. Det kan være organisatoriske, psykososiale og fysiske tiltak som gjør det mulig for flere å komme tilbake på jobb. Venstre foreslår et verbalforslag der vi ber byrådet igangsette et prosjekt som kan ta i bruk også økonomiske incentiver for å redusere sykefraværet, spesielt i de virksomhetene som ligger over gjennomsnittet for kommunen. Venstre tror at hvis man finner en modell som internaliserer kostnadene ved å ha for høyt sykefravær i etatenes budsjetter, vil vi kunne sette et større fokus på tiltak for å redusere sykefraværet og dermed unngå kostnader knyttet til vikarbruk og tapt arbeidsinnsats.

#### Innkjøp og anskaffelser

Oslo kommune er en stor innkjøper og brukte i 2020 hele 18,2 milliarder kroner på kjøp av varer og tjenester som inngår i den kommunale driften. I tillegg kommer investeringer på 10,5 milliarder kroner til det samme. Av dette er det i dag en liten andel som kjøpes inn gjennom de sentrale innkjøpsordningene (samkjøpsavtalene). Ved å trekke tilbake fullmaktene i virksomhetene lokalt til å gjennomføre kjøp over en viss grense, og opprette flere sentrale innkjøpsordninger, kan vi få flere virksomheter til å bruke samkjøpsavtalene. Gjennom disse avtalene kan vi få bedre vilkår og

redusere utgiftene til innkjøp i kommunen.

Erfaringstall fra andre deler av offentlig sektor viser at slike sentrale innkjøpsordninger kan gi en besparelse på om lag 10 % totalt etter noe tid. Samtidig er det avgjørende at virksomhetene bruker de sentrale innkjøpsavtalene hvis vi skal lykkes med å gjennomføre flere miljøvennlige anskaffelser. Det er i den sentrale innkjøpsordningen at kommunen har best mulighet til å stille miljøkrav i anskaffelsene.

Venstre har lagt til grunn et forsiktig estimat for hvordan innsparingen vil kunne fordele seg over noen år i vårt alternative budsjett.

### Digitalisering

Oslo kommune må gjennom en radikal digital transformasjon for å speile den teknologiske utviklingen ellers i samfunnet. Vi må bort fra dagens tungroddede søknads- og saksbehandlingsrutiner, og få på plass løsninger som er intuitive, brukerorienterte og digitale. Derfor opprettet det blågrønne byrådet Programmet for elektroniske tjenester (PET) i 2013 for å bistå med digitaliseringsprosjekter i Oslo kommune. Programmet ble organisert som en ny seksjon i Byrådsavdelingen for finans, og har som oppgave å være en «internleverandør» og å stå ansvarlig for å utforme forslag til løsninger.

Da det nye byrådet tiltrådte lanserte de et nytt digitaliseringsprosjekt kalt Origo parallelt med det eksisterende programmet, og i dette budsjettforslaget foreslår byrådet å legge PET under Origo-prosjektet. Venstre støtter intensjonen om å samle digitaliseringsarbeidet i kommunen, men er tvilende til dagens organisering av arbeidet. Det er viktig at Oslo kommune lykkes med digitaliseringsarbeidet, og at gevinstene av digitaliseringen kommer etatene, arbeidsplassene og innbyggerne i kommunen til gode.

Noe av det siste det blågrønne byrådet gjorde var å legge fram en Moderniseringsmelding som skulle være styrende for arbeidet med å forenkle kommunens rapporteringssystemer, digitalisere kommunen og sanere og samordne kommunens regelverk. Denne meldingen ble trukket av de rødgrønne og er aldri lagt fram. Venstre ønsker en ny giv inn i arbeidet med moderniseringen av Oslo kommune, og samtidig være en vaktbikkje for personvernet til Oslos innbyggere.

### Bydelene

Oslos femten bydeler har ansvar for et bredt felt av velferdsoppgaver, blant annet barnehagene, bestilling av sykehjemsplasser, barnevern, skolehelsetjenesten, økonomisk sosialhjelp og en rekke barne- og ungdomstiltak. Bydelene er også viktige i lokaldemokratiet i Oslo som et bindeledd mellom Rådhuset og innbyggerne, og Venstre mener derfor det er viktig at bydelene har selvstendig makt. Byrådets ideologiske kamp mot private velferdstjenester gagnar ingen. Venstre har et pragmatisk syn på forholdet mellom kommunale og private tjenester, og mener at kvaliteten på tjenestene er det viktigste. Da er det en fordel at man kan lære av hverandre og at det er et visst mangfold i tilbudet som gjør at det finnes ulike

tilpasninger i tilbudet, også innenfor barnevernet.

Den borgerlige regjeringen lanserte et "fritidskort" som ble prøvd ut i noen av landets kommuner, blant annet i bydel Grorud. Fritidskortet tilbys alle barn fra 6 til fylte 18 år og kan benyttes til å dekke deltakeravgift på fritidsaktiviteter etter mønster fra ordningen på Island. Ordningen skal være ubyråkratisk og det skal være mulig for kommunene å legge på en lokal andel. Prøveprosjektet med dette går ut ved nyttår fordi den nye, rødgrønne regjeringen ikke ønsker å videreføre ordningen. Venstre ønsker at dette prosjektet skal videreføres i bydel Grorud og utvides til også å gjelde i bydel Søndre Nordstrand, nå som en kommunal ordning.

### Barnehager

Venstre er opptatt av å sikre mange nok og gode barnehageplasser, med mange nok og kompetente ansatte, slik at alle familier som ønsker det får et godt tilbud for sine barn. Barnehagen skal være et trygt sted å være, der barn får utviklet seg gjennom lek og sosialisering. Kvaliteten på tilbudet vil alltid være det viktigste for Venstre. Foreldre skal kunne velge et barnehagetilbud som passer for akkurat dem og deres barn, og derfor trengs det et mangfold i barnehagetilbudet.

Venstre mener det bør være en balanse mellom kommunale, private og ideelle tilbud innenfor barnehagene i Oslo. Vi ser derfor ingen grunn til å føre en politikk som ikke tillater private og ideelle å drive barnehage, slik det sittende byrådet gjør.

### Helse- og omsorg

Venstre vil føre en helse- og sosialpolitikk som hjelper alle mennesker til å leve et mest mulig selvstendig og godt liv og som gir en ny sjanse til de som faller utenfor. Derfor må tilbudet trappes opp til de som trenger det mest, nemlig de mest sårbare og utsatte menneskene i samfunnet.

### Sykehjem og omsorg

For Venstre er det helt grunnleggende at alle som ønsker det skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Når man ikke lenger kan bo hjemme, og skal bo på en heldøgnsinstitusjon, er det flere faktorer som påvirker kvaliteten på tilbudet, blant annet god og variert kost, aktivitetstilbud og selvfølgelig tilstrekkelig bemanning.

I forrige periode har Venstre vært med på flere initiativ for å styrke kvaliteten i sykehjemmene, blant annet gjennom bedring av ernæringssituasjonen og flere tilbud om aktivitet og underholdning. Da Venstre satt i byråd var vi med å avskaffe dobbeltrom i sykehjemmene.

Eldre har ulike behov og ønsker, og Venstres mål er et sykehjemtilbud som tar hensyn til dette. Det krever et mangfold i tilbudet. Det rødgrønne byrådet har et uttalt ønske om å kommunalisere flere sykehjem i Oslo på ideologisk grunnlag, og har så langt tatt over driften av sykehjemmene Madserud, Uranienborghjemmet, Ullernhjemmet, Ullern Helsehus, Manglerudhjemmet. I 2022 planlegger byrådet for at fem nye sykehjem skal tilbakeføres til ideell eller kommunal drift, og det er satt av 30 millioner kroner til

dette.

Venstre mener det bør være en balanse mellom kommunale, private og ideelle tilbud innenfor eldreomsorgen i Oslo, og ser derfor ingen grunn til å føre en politikk som kommunaliserer velfungerende private og ideelle sykehjem. Derfor foreslår Venstre å stoppe denne utviklingen, og legge ut to sykehjem på anbud.

### Rusomsorg

Pakkeforløp for rus og psykisk helse har blitt gradvis innført fra 2018. Den forrige regjeringen la frem en opptrappingsplan for rusfeltet som skal bidra til å sikre kvalitet og tilgjengelighet i de kommunale tjenestene. Opptrappingsplanen har en bred tilnærming for tidlig innsats, riktig behandling og god oppfølging.

Byrådets mål for rusomsorgen i Oslo er å desentralisere tilbudet i større grad enn i dag, og å overføre flere oppgaver til bydelene. Venstre er positive til å sikre rusavhengige bedre oppfølging i egen bydel, men mener opprettholdelse av et godt sentralt og gatenært tilbud er avgjørende. Byrådet legger opp til et altfor raskt tempo når det gjelder å flytte ressurser fra Velferdsetaten og til bydel, og vi ser en uheldig utvikling der viktige tilbud i sentrum og institusjonsplasser bygges ned.

Det er fortsatt behov for et gatenært og skadereduserende tiltak i sentrum. Venstre foreslår derfor i sitt alternative budsjett å styrke rusomsorgen med 39,5 millioner kroner, hvorav 21,5 million skal dekke merutgiftene ved å opprette et nytt brukerrom, 15 millioner kroner går til å gjøre dagens brukerrom døgnåpent og 3 millioner kroner går til akuttovernattingstilbud for å øke kapasiteten over vinteren. Det siste tiltaket er ikke utelukkende ment for rusavhengige.

Venstre har foreslått at det skal opprettes et eget værested for rusavhengige sentralt i Oslo, men ble nedstemt på dette i september. I dette budsjettet prioriterer vi midler til å etablere dette værestedet i 2022.

### Frivillighet

Frivilligheten utgjør et stort og viktig bidrag til byens totale tjenestetilbud. Å støtte frivillig sektor innenfor helse og velferd er både kostnadseffektivt og målrettet. Ofte klarer frivillig sektor å nå personer kommunens ordinære tjenestetilbud ikke klarer å fange opp og personer som faller mellom flere stoler. Frivilligheten bidrar til mer kunnskap og mer fellesskap.

Da Venstre satt i byråd la vi fram handlingsplanen Stolte Oslo som hadde som mål å gjøre Oslo til den beste byen for kjønn- og seksualitetsmangfold. Som et ledd i å følge opp denne planen vil Venstre styrke arbeidet på LHBT-området. Organisasjonene som arbeider for seksuelle minoriteters interesser og rettigheter i Oslo, når ut til over halvparten av byens befolkning hvert eneste år. De bidrar til økt kunnskap, økt toleranse og et bredt engasjement for Oslo som en by for alle. Dette er et viktig bidrag til Oslo som en liberal og åpen hovedstad i en stadig mer autoritær og

intolerant verden.

Den frie rettshjelpen har alltid vært viktig for Venstre. Både i Oslo og nasjonalt har vi vært pådrivere for økt støtte til rettshjelptiltakene. Mange innbyggere i Oslo har av ulike årsaker ikke kjennskap til egne rettigheter, og mange sliter med å betale for juridisk bistand. Hjelpetiltak som Jussbuss hjelper personer fra spesielt utsatte grupper med å opplyse og bistå i juridiske spørsmål. I tillegg kommer tiltaket Gatas økonom, som hjelper personer med lav økonomisk kompetanse til å få mer kontroll over eget liv og egen økonomi. Dette er tiltak som koster lite å støtte, og som når ut til veldig mange.

Omtrent halvparten av den norske befolkningen rammes av en psykisk lidelse i løpet av livet. Angst og depresjon er blant våre største folkehelseproblemer, og også de det er enklest å forebygge. Venstre vil sikre rask og bedre psykisk helsehjelp, utvide lavterskeltilbudet og styrke ettervernet.

Mange frivillige organisasjoner jobber godt med psykisk helse, og bidrar med et tilbud som er annerledes enn kommunen sitt og som kan være bedre tilpasset den enkelte. Derfor er det viktig å støtte opp om deres arbeid, og særlig etter to år preget av nedstengning og innskrenkende koronatiltak.

Venstre ønsker å støtte opp om arbeidet til noen av de frivillige aktørene i byen som bidrar med spesielt gode tilbud for byens innbyggere. De frivillige organisasjonene i Oslo bidrar med tilbud som supplerer kommunens eget tilbud, men som også bidrar med en annen tilnærming og et mer differensiert tilbud. I budsjettet for 2022 foreslår Venstre mer penger til organisasjoner som jobber med rus, nylig løslatte fra fengsel og tilbud til barn- og unge. Tilskuddet til HomeStart via Norske Kvinners sanitetsforening skal bidra til at nesten alle bydeler dekkes av et slikt familiestartprogram.

### Osloskolen

Venstres gjør to hovedgrep på skole i dette budsjettet: en styrking på drift med totalt 200 millioner mer til grunnfinansieringen av skolen på alle trinn og en styrking på investeringsbudsjettet for å sikre raskere fremdrift i viktige skoleprosjekter - både nye skoler, kapasitetsbevarende tiltak og rehabilitering av skolebygg med vedlikeholdsbehov.

Skolene på barnetrinnet styrkes med 110 millioner i 2022 sammenlignet med byrådets forslag. Mange skoler i byen melder om stramme budsjetter som vanskeliggjør å gi elevene den opplæringen de har krav på, og mange skoler har store utfordringer med å finansiere nødvendige oppgraderinger i læremiddelparken. Ikke minst mener Venstre en styrking av skolenes grunnfinansiering er nødvendig etter nesten to år med pandemi, mye hjemmeskole og usikkerhet i hverdagen. Bedre økonomi gir skolene ro til å jobbe og mulighet til å fokusere på det aller viktigste i barneskolen – grunnleggende ferdigheter.

Skolene på ungdomstrinnet styrkes med 65 millioner i 2022 i Venstres opplegg. Særlig på ungdomstrinnet er elever og lærere enige om at det trengs et økonomisk løft etter pandemien. For at elevene i ungdomsskolen skal få forutsetningene de trenger for å kunne starte i videregående opplæring, er det viktig at skolene har ressurser til å følge opp hver enkelt og avdekke kunnskapshull som elevene er særlig sårbare for i kjølvannet av perioder med stengte skoler. I tillegg foreslår Venstre å bruke 25 millioner på å opprette en ordning med et 11. skoleår for elever som ikke opplever at de er klare til å starte i videregående. Dette vil bidra til å redusere risikoen for frafall.

Videregående skole styrkes med 25 millioner utover byrådets forslag. Flere videregående skoler i Oslo har behov for mer penger for å unngå oppsigelser, anskaffe utstyr og iverksette tiltak som reduserer frafall. Frafallsstatistikken har i mange år gått riktig vei i Oslo, og vi kan ikke risikere at pandemimånedene snur denne utviklingen. Særlig elever i videregående har mistet viktig sosial kontakt. Mens de fleste elever i barne- og ungdomsskolen bor i området der skolen ligger, kommer elevene i videregående fra hele byen. Det er derfor viktig at skolene tilføres økte midler, slik at de har ressurser til å jobbe med skolemiljøet sitt. I tillegg foreslår Venstre midler til et nytt innsatsteam som skal bistå skolene dersom det oppstår episoder med vold eller rus i elevmassen. Dette vil være særlig viktig i videregående. Venstre er også opptatt av å sikre at tilbudet på musikk, dans og drama ved Foss videregående skole ikke svekkes, og har derfor et eget verbalforslag om dette.

Venstre har også satt av midler til flere satsinger i skolen. Under det rødgrønne byrådet har blant annet talentsatsingene i Osloskolen blitt fjernet. Venstre mener det er en selvfølge at elever som ønsker seg ekstra utfordringer eller som vil fordype seg i enkeltfag, skal få muligheten til det. Da må også Osloskolen legge til rette for at det finnes tilbud til disse elevene. Venstre foreslår 6 millioner kroner til gjeninnføring av talentprogrammer for elever.

Når det gjelder skolemat, foreslår Venstre å omdisponere penger fra en generell ordning til videregående skole, til en ordning med en skolematpott som alle skoler har anledning til å søke på. Ulike skoler har ulike behov, og dette er en mer treffsikker løsning der de skolene som mener et gratis skolemåltid er et godt tiltak for deres elever kan få penger til å innføre skolemat. Venstre foreslår 15 millioner til potten.

Sommerskolen blir et stadig mer populært tilbud i Oslo, og ventelistene er lange. Venstre foreslår å øke budsjettet til Sommerskolen med 12 millioner, slik at det kan etableres flere plasser og for å heve kvaliteten på tilbudet.

I mange år har den borgerlige regjeringen økt lærlingtilskuddet. Denne store satsingen fra statens side har vært grunnlaget for at Oslo gradvis har trappet ned det kommunale lærlingtilskuddet. I 2022 er det imidlertid foreslått å videreføre lærlingtilskuddet på samme nominelle nivå i 2022 som høsten 2021. Oslos andel av reduksjonen i rammetilskuddet, anslått til 8,8 millioner, er foreslått ikke kompensert av byrådet. Venstre foreslår at kommunen legger inn disse midlene som et kommunalt



lærlingtilskudd for å sikre at det ikke blir mindre attraktivt å ta imot lærlinger.

Venstre foreslår totalt 1 milliard kroner mer til skolebygg de neste to årene enn byrådet gjør, for å forsere viktige prosjekter som det haster å komme i gang med for å sikre nok kapasitet og et godt fysisk arbeidsmiljø for elever og lærere. Særlig skolene Hoff og Økern må fremskyndes for å sikre forutsigbarhet og begrense behovet for at skoler overfylles eller at elever får klasserom i brakker over tid. Også Bjørvika skole er det behov for å realisere raskere enn det legges opp til. Når det gjelder rehabilitering bør flere skoler vurderes enn det skolebehovsplanen legger opp til, og planlagte rehabiliteringsprosjekter bør gjennomføres langt raskere. Venstre vil komme tilbake til konkrete prosjekter i forbindelse med behandlingen av skolebehovsplan 2022-2031, som antagelig behandles først etter nyttår.

### Byutvikling

Den viktigste oppgaven i byutviklingspolitikken er å sørge for kvalitet og gode boområder i en raskt voksende by, samtidig som vi kutter utslipp og tar vare på naturen. Venstre ønsker en moderne og miljøvennlig politikk som kombinerer utvikling av nye områder med vern av de kvalitetene som finnes i byen i dag. Alle utbygginger må derfor vurderes ut fra om de styrker byens kvaliteter innen arkitektur, miljø og byutvikling.

Oslo har over tid bygget for få nye boliger, sammenlignet med befolkningsveksten. Det har bidratt til en klart høyere boligprisvekst enn i andre norske storbyer. Det gjør det vanskeligere for folk i etableringsfasen å komme inn i boligmarkedet og bidrar til økende sosial ulikhet. Mangel på rimelige boliger som egner seg for barnefamilier er også en viktig årsak til at mange flytter ut av Oslo til omkringliggende kommuner. Det gir et større transportbehov, med økt trafikk, lokal forurensing og klimagassutslipp som resultat. Å få bygget flere gode boliger er derfor en av de viktigste oppgavene innen byutviklingspolitikken.

Årsaken til at det bygges for lite er blant annet at det tar for lang tid å få behandlet reguleringsforslag og byggesaker i Oslo kommune. Oslo bruker vesentlig lenger tid enn nabokommuner som Bærum og Lillestrøm, og lenger tid enn andre storbyer som Stavanger og Trondheim. I tillegg oppfattes prosessene i Oslo som lite forutsigbare for utbyggere, og med liten reell påvirkningsmulighet for befolkningen. Venstre mener saksbehandling i Plan- og bygningsetaten må bli mer effektiv.

Saksbehandlingen skal være selvfinansierende gjennom gebyrer. Dette er derfor et organisatorisk spørsmål, mer enn et budsjettspørsmål. Venstre mener tidligere politisk involvering kan gi raskere avklaringer av uenigheter, og bidra til at Plan- og bygningsetaten ikke bruker unødig ressurser på alternativer som ikke er ønsket. Det er også viktig at Plan- og bygningsetaten blir mer effektiv i utarbeidelsen av områdereguleringer og andre planer utarbeidet av kommunen selv.

Plan- og bygningsetaten har de senere årene fått betydelige overføringer fra byrådet. Gjennom små og store påplussinger siden 2016 har etaten i dag en ramme som er om

lag 74 millioner kroner større enn under det borgerlige byrådet, hvorav 25 millioner kommer av økte gebyrinntekter. Bare til etatens kjerneoppgaver har de fått i underkant av 20 millioner kroner i årlige økte rammer. Venstre mener det er rom for en liten reduksjon i etatens rammer.

Venstre foreslår også at Oslo kommune bidrar med 5 millioner kroner over to år til innvendig rehabilitering og istandsetting av det nye studenthuset i sentrum. Velferdstinget har i samarbeid med Samskipnaden kjøpt St. Olavs gate 23, og inviterer til et spleiselag for å sette bygget i stand til å kunne brukes for studentene i byen. Tøyen fortjener at Hagegata 30 settes i stand og blir gode boliger i stedet for å forfalle i påvente av byrådets plan for pilotprosjekt for tredje boligsektor, og foreslås solgt. Avsetningen til tredje boligsektor reduseres tilsvarende.

Videre styrker Venstre kommunens arbeid med gateopprustning, torg og møteplasser. Venstre mener at et av de viktigste tiltakene vi kan gjøre for å legge til rette for økt byliv er gateopprustninger og opprustninger av torg og møteplasser i byen. På denne måten kan vi forsere arbeidet med å etablere nye gågater, sykkelprioriterte gater og miljøgater i sentrum.

#### Kulturminner

Det forsvinner altfor mange kulturminner og verneverdige bygg i Oslo hvert år. Byantikvaren spiller en sentral rolle i å dokumentere kulturminneverdier og bistå ved utbygginger av områder der det finnes viktige kulturminner å ta vare på. Et av tiltakene Byantikvaren har er tilskuddsordningen for verneverdige bygg i privat eie. Gjennom denne potten har Oslo lyktes i å ta vare på mange kulturminner i bybilde, særlig i murgårdsbebyggelsen i Indre by. Denne ordningen har ikke vært styrket på mange år og en prisjustering av potten, slik Venstre foreslår, er derfor på sin plass. Venstre foreslår også et tilskudd til organisasjonene Murbyen Oslo som jobber for å skape kunnskap og bevissthet om murgårdsbebyggelsen i Oslo sentrum.

Venstre foreslår også å selge Kirkeristen. Bygget er fredet og har et stort rehabiliteringsbehov, men med sin historie og beliggenhet bør det være et attraktivt bygg. Oslo kommune har forsømt bygget over mange år, og egner seg ikke for kommunale formål. Venstre mener derfor at bygget bør kunne selges til en privat aktør som er villig til å bruke penger på å sette det i stand. Det samme gjelder for Villa Sorgenfri, der Venstre foreslår en løsning med hjemfallsrett til kommunen hvis bygget ikke settes i stand etter salg.

#### Miljø- og samferdsel

Venstre mener Oslo skal gå foran for å kutte utslipp og beskytte naturen og miljøet. For å lykkes med dette vil Venstre føre en moderne miljø- og samferdselspolitikk som både bidrar til at flest mulig har kollektivtrafikk, gange eller sykkel som førstevalg, og som også reduserer utslippene fra andre sektorer.

#### Kollektivtrafikk

Venstre vil være en garantist for at kollektivtrafikken i Oslo skal være rimelig, ha hyppige avganger og nå ut til flest mulig. Det handler om at du skal komme deg dit du skal på en god og miljøvennlig måte. Derfor er en av våre hovedsatsinger i dette alternative budsjettet å sette av nok penger til at det er mulig for Ruter å redusere månedskortprisen til 700 kroner i 2022, og helt ned til 590 kroner i 2023. En reduksjon i månedskortprisen har ikke vært gjort siden Venstre fikk gjennomslag for det sist i 2007. Også den gang ble det sagt at prisen på kollektivtrafikk ikke var avgjørende for å få flere til å reise miljøvennlig, men sannheten er at langt flere valgte å reise kollektivt etter at prisen ble satt ned. 795 kroner oppleves som mye for mange, og en redusert månedskortpris vil derfor også bidra til å øke mobiliteten for mange i Oslo.

Dette er et kostbart grep å ta, særlig i en tid der Ruter sliter økonomisk og er avhengig av ekstra bevilgninger for å kompensere for bortfall av billettinntekter som følge av pandemien. Venstre ser på det som en selvfølge at Ruter skal kompenseres fullt ut, og derfor foreslår vi som vårt hovedgrep å redde Ruter med 189 millioner til å opprettholde rutetilbudet i 2022, utover byrådets forslag. Men for Venstre går et godt og hyppig tilbud og lave billettpriser hånd i hånd. Dersom kollektivtrafikken skal bli et naturlig førstevalg for enda flere, og innbyggerne skal ha incentiver til å la bilen stå og reise miljøvennlig, må vi både gjøre tilbudet bedre og billettene billigere.

Reisemønstrene våre har endret seg i løpet av pandemien. Ikke bare reiser mange kollektivt sjeldnere av smittevern hensyn, men mange har også en mindre forutsigbar hverdag og tidvis hjemmekontor. Derfor kan terskelen for å kjøpe et månedskort være høyere enn normalt. Derfor er ikke Venstre låst på at hele beløpet som settes av til reduksjon i billettprisene skal gå til å kutte pris på månedskortet. Vi foreslår at Ruter skal utvikle et mer fleksibelt billettsystem, mer tilpasset dagens reisemønster, etter modell fra London. Billettsystemet skal omregne billettene du kjøper over en periode til den rimeligste billetttypen.

TT-ordningen (tilrettelagt transport) er et transporttilbud for personer som av ulike årsaker ikke kan reise med alle transportmidler som majoritetsbefolkningen har tilgjengelig. I dag betaler de som benytter seg av ordningen en høyere sum per reise enn det de som har mulighet til å reise kollektivt gjør. Venstre foreslår å rette opp denne skjevheten.

### Klima og miljø

Venstre mener flere av tiltakene byrådet foreslår for å få ned klimagassutslippene må styrkes og at det trengs flere virkemidler. Skal vi lykkes med å kutte utslipp og utvikle byen i en enda mer klimavennlig retning, må vi øke takten og gjøre flere grep. Transport er den største kilden til utslipp i Oslo. I en årrekke har Venstre derfor både satset på alternativer til bilbruk og incentiver for å omstille bilparken til fornybar. Et av de største gjennomslagene Venstre fikk i forrige periode var ordningen for utbygging av ladeinfrastruktur i sameier og borettslag, som har blitt en kjempesuksess. En tilsvarende støtteordning for utskiftning av oljefyr, kom også etter

privat forslag] fra Venstre. Dette er gode eksempler på at kommunen spiller rollen som tilrettelegger, slik at befolkning enkelt og rimelig kan ta miljøvennlige valg. I dette budsjettet foreslår vi å utvide rammene for hva slags type tiltak det kan gis støtte til over klima- og energifondet. Særlig når det gjelder tilskudd til omstilling til nullutslipp i byggebransjen, er potensialet stort. Vi foreslår også en dobling av antall ladeplasser for elbil som skal etableres i 2022, for å fortsette Oslos elbilsatsing.

Det største punktutslippet i Oslo er forbrenningsanlegget på Klemetsrud. Karbonfangst (CCS) ved Klemetsrudanlegget er en forutsetning for at Oslo skal nå sine klimamål og bli verdens første nullutslippsby i 2030. Den blågrønne regjeringen ga tilsagn om 3 milliarder kroner i tilskudd til etablering av CCS-anlegget, men det gjenstår 3,8 milliarder for å fullfinansiere prosjektet. I september fikk Venstre sammen med et bredt flertall i bystyret gjennomslag for at byrådet skal legge frem en plan for finansiering av anlegget. I dette budsjettet understreker vi behovet for at denne planen legges frem raskt.

Bymiljøetaten har vært tydelige på at de med et lite ekstratilskudd som gjør at de kan stille strengere miljøkrav i sine park- og veiprosjekter, vil kunne kutte klimagassutslipp. Dette er et godt eksempel på et enkelt og rimelig tiltak som kan gi klimaeffekt, og som Venstre støtter.

Venstre foreslår en økning i parkeringsavgiftene på 20 kroner per time på fremmedparkeringsplasser på beboerparkeringsplasser. Mange steder i byen opplever beboere stor frustrasjon over mangel på beboerparkeringsplasser, og i flere bydeler i indre by selges det også flere beboerparkeringsbeviser enn det er plasser tilgjengelig til. En økning i parkeringsavgiftene på disse plassene for de som ikke har beboerparkeringsbevis, vil være med på å redusere presset på beboerparkeringsplassene, samtidig som vi gjør det mindre attraktivt å kjøre fossil i byen. Dette betyr en økt inntekt for kommunen på 50 millioner kroner. Elbiler er skjermet fra prisøkningen.

Byrådet foreslår å avsette 35,5 millioner kroner til nye ladestasjoner for elbiler neste år. Et ladepunkt har en investeringskostnad på om lag 60 000,- og på den bakgrunn mener Venstre at det bør kunne etableres langt flere ladepunkter i 2022 enn byrådet legger opp til i sine måltall. Byrådets forslag til måltall innebærer blant annet at det skal etableres færre hurtigladeopunkt i 2022 enn det som var målet for 2021, og er uendret for ordinære ladepunkt og ladepunkt for drosjer. Venstre har større ambisjoner for tilrettelegging for elbiler, og foreslår derfor å øke måltallene for etableringen av elbil-ladepunkter.

## Natur

Naturen er en forutsetning for at vi mennesker skal kunne leve på jorda. Intakte økosystemer gir oss helt livsnødvendige tjenester, som rent vann, frisk luft og levelige temperaturer. Ikke minst er naturen viktig for vår livskvalitet og helse. Natur er også avgjørende for at vi skal kunne løse klimakrisen og begrense skadene klimaendringene

allerede fører med seg. I en tettbygd by som Oslo er naturen under sterkt press, og vi trenger mer natur, ikke mindre. Vi vil gjennomføre løsninger og tiltak som tjener både natur og klima. Det viktigste vi må gjøre er å la naturen være i fred og gi den mer plass. Venstre vil styrke beskyttelsen av natur i kommunen og foreslår en nullvisjon for tap av natur. Vi foreslår også at Oslo innfører en park(a)grense etter modell fra Markagrensen, som gir naturen et sterkere vern.

Oslos natur og parkområder har også et stort uforløst potensial når det gjelder skjøtsel. Venstre foreslår at det settes av 10 millioner på Bymiljøetatens budsjett og fordeles 5 millioner til bydelene i skjøtelspotter for at de skal kunne drive mer aktiv skjøtsel av byens parker og grøntområder. En del parkområder i byen trenger også rehabilitering etter en pandemi som har ført til økt bruk av turområder og større slitasje enn normalt, og disse midlene kan også benyttes til denne typen formål.

Oslofjorden er i en alvorlig krise. Forurensing, forsuring og mildere klima har bidratt til å svekke livsvilkårene for fisk og andre arter som lever i fjorden. Dersom det ikke umiddelbart gjennomføres et krafttak for å bedre miljøtilstanden i fjorden er det fare for at svært mye av livet i fjorden blir borte. Den blågrønne regjeringen la våren 2021 frem en helhetlig plan for å redde Oslofjorden. Flere av oppfølgingspunktene i planen skal gjennomføres av kommunene, eller av stat og kommune i samarbeid. Tidligere i denne perioden har Venstre fått gjennomslag for at hummeren skal fredes i indre Oslofjord. Venstre har også foreslått et lokalt forbud mot tømming av septik. Venstre mener at det er et stort behov for at kommunen styrker arbeidet for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Derfor foreslår vi å etablere et eget innsatsteam for Oslofjord, under Bymiljøetaten, som skal koordinere og videreutvikle kommunens arbeid med Oslofjorden. Enheten skal sørge for at Oslo så effektivt som mulig utfører tiltakene som er omtalt i den helhetlige planen for Oslofjorden, de skal koordinere med relevante etater og virksomheter, samarbeide med andre kommuner og fylker og de skal identifisere ytterligere lokale tiltak som kan styrke miljøtilstanden.

### Næring og eierskap

Næringspolitikken i Oslo skal legge til rette for gode og sikre arbeidsplasser, og at du enkelt skal kunne skape en arbeidsplass for deg selv og andre. Dette kan vi gjøre ved å la de små bedriftene og oppstartsmiljøene dra nytte av at Oslo er Norges største kunnskapsby. Dette gjøres best ved å bygge nødvendig infrastruktur og attraktivitet som tiltrekker seg de mest kreative hodene, de beste forretningsutviklerne og de største investeringsmiljøene. Næringspolitikken i Oslo skal være moderne og næringsnøytral, og legge til rette for et seriøst og lønnsomt næringsliv.

Å legge til rette for næringslivet er å legge til rette for arbeidsplasser, og arbeidsplasser er noe av det viktigste for å motvirke utenforskap og sikre deltakelse i samfunnet og inntekter. For Venstre er det viktig å satse på gründervirksomheter, små og mellomstore bedrifter. Disse bedriftene utgjør en stor andel av næringslivet i Norge, og det er gjennom innovasjon og nyskapende bedrifter at vi kan skape gode og trygge arbeidsplasser i framtiden. Norge står overfor en stor omstilling i næringslivet

i forbindelse med det grønne skifte.

Venstre har alltid jobbet for å gjøre Oslo sentrum mer tilgjengelig og mer attraktivt. I vårt alternative budsjett foreslår vi en omlegging av det rødgrønne byråds prosjekt Bilfritt byliv til en tiltakspakke for økt byliv. Venstre har ikke tro på at en kommunal prosjektorganisasjon er det som skal til for å skape byliv i Oslo, og foreslår derfor heller å bruke pengene på en støtteordning for private som ønsker å gjennomføre tiltak som kan bidra til økt byliv.

### Trygghet

Oslo skal være en trygg by for alle som bor her, som vokser opp her og for de som besøker byen. For Venstre er trygghet et sammensatt tema, og trygghet i byen er en forutsetning for at Osloborgere skal oppleve reell frihet til å leve sine liv slik de selv ønsker. Det handler blant annet om kriminalitetsforebyggende arbeid, god belysning og patruljerende personer i bybildet og trafiksikkerhet.

Venstre fikk i sin tid gjennomslag for ordningen med Oslovakter. Oslovaktene har gjennom flere år bidratt i kommunens trygghetsskapende arbeid gjennom synlighet i byen, spesielt på nattestid. Dessverre har dagens byråd valgt å avslutte ordningen slik den var tiltenkt. Venstre foreslår i dette budsjettet å gjenopprette Oslovaktordningen. Det innebærer en betydelig styrking av kommunens trygghetsskapende bidrag.

Venstre styrker SaLTo-samarbeidet i 2020, med 10 millioner kroner. Både politiet og SaLTo peker på tillit mellom politi og barn og unge som et avgjørende kriterium for å lykkes med både det forebyggende arbeidet og for å hjelpe ungdom ut av kriminelle miljøer. For å bygge den tilliten trengs kontinuitet og tilstedeværelse fra politiet der ungdom oppholder seg, og et styrket samarbeid mellom SaLTo og kommunen og politiet.

### Kultur og idrett

Kultur og idrett er viktig i mange innbyggers liv, og en viktig arena for fellesskap, samhold og gode opplevelser. I samfunnsperspektiv fremmer idretten bedre folkehelse og integrering. Venstre ønsker å styrke disse fellesskapene gjennom vårt forslag til alternativt budsjett.

Som nevnt i bydelskapittelet, innfører Venstre også et fritidskort for barn og unge i Søndre Nordstrand og opprettholder dette tilbudet i bydel Grorud. Særlig for barn og unge er tilgang på kultur- og idrettsopplevelser viktig, og Venstre vil senke terskelen for å kunne delta i fellesskapet.

### Deichman og Munchmuseet

Etter at Venstre la fram bibliotekmeldingen *Borgernes bibliotek* i 2014 har det vært en svært positiv utvikling i bibliotekene i Oslo. Byen har fått mer åpne bibliotek, der man med bibliotekkort kan være lenger på biblioteket enn før. Oslo fikk sin første

Biblo på Tøyen, som gir et unikt og godt tilbud til barn. Det nye hovedbiblioteket i Bjørvika åpnet i 2020.

Venstre ønsker å følge opp denne utviklingen og foreslår derfor at det etableres flere nye Biblo-tilbud i byen, på Tveita og Furuset.

Et av Venstres største gjennomslag i byrådsperioden 2011-2015 var bygging av et nytt Munch-museum i Bjørvika. Museet åpnet i oktober, men allerede neste år står museet i en krevende økonomisk situasjon som gjør at det lir nødvendig å innskrenke åpningstidene med en time hver dag. Venstre ønsker at museet skal være mest mulig åpent og tilgjengelig for byens befolkning og kunstinteresserte turister og setter derfor av penger til å sørge for at dagens åpningstider ikke reduseres.

### Idrett

Organisert og uorganisert idrett er en viktig del av mange innbyggers liv. Den skaper fellesskap, samhold og gode opplevelser. I samfunnsperspektiv fremmer idretten bedre folkehelse og integrering.

Byrådets budsjett er i utgangspunktet et godt forslag til oppfølging av idrettsbehovsplanen som bystyret rullerer annethvert år. Likevel er det behov for noen ekstratilskudd til enkeltprosjekter som er viktige for lokalidretten og den egenorganiserte idretten. Venstre foreslår i dette budsjettet å støtte etablering av en pumptrack for sykkel på Skullerud – et sårt trengt tilbud for sykkelidretten. I tillegg foreslår vi etablering av en ny betongpark for rulleidrett på Huseby, et etterlengtet tiltak for barn og unge i bydel Vestre Aker.

Venstre er opptatt av at de kunstgressprosjektene som er finansiert i dette budsjettet faktisk skal startes opp i 2022. I tillegg til de planlagte kunstgressene, foreslår Venstre å finansiere et nytt banedekke på Skeidbanen. Skeid har i lang tid spilt på gress som ikke oppfyller kravene som settes til fotballbaner på det nivået Skeid spiller på. Med årets opprykk er det behov for å få på plass nytt dekke snarest mulig.

Venstre mener det trengs mer penger til ordningen med tilskudd til realisering av private idrettsanlegg. Tilskuddsordningen skal bidra til økt kapasitet og bredde i Oslos idrettstilbud, gjennom å stimulere bygging av private idrettsanlegg. Venstre ønsker å utvide ordningen blant annet for å sikre Leirskallen skiklubb og Holmenkollen tennisklubb tilskudd til deres prosjekter.

### Kulturtilskudd

Oslo har et rikt kulturliv. For Venstre er kultur et satsingsområde, fordi vi mener det er viktig at alle skal få ta del i og oppleve gleden ved kulturlivet.

Venstre prioriterer hvert år å styrke mangfoldet av små og store frie kulturaktører i byen og også i år foreslås kulturtilskuddene økt med til sammen 17,85 millioner kroner. I år har det vært særlig viktig for Venstre å prioritere å styrke kunst- og

kulturaktørene for å bøte på de konsekvensene næringen har opplevd som følge av nedstengingen av kulturlivet. Nedenfor presenterer vi hvordan vi foreslår å fordele disse midlene på organisasjoner som gjør et viktig arbeid for å utvikle ny kultur og ta vare på og videreutvikle noe av det vi allerede har.

Venstre vil alltid prioritere det frie feltet i kampen om tilskudd mot store offentlige institusjoner. Derfor er enkelttilskuddene i dette budsjettalternativet konsentrert rundt frie kunstnere og organisasjoner som fokuserer på frivillighet, innovasjon og nye talenter i ulike deler av kulturlivet.



## **MERKNADER FRA FREMSKRITTPARTIET**

Utvalgets medlem fra FrP fremmer forslag om et alternativt Oslobudsjett for 2022 som bygger på FrPs ideologi og verdisyn. Fremskrittspartiet er et liberalistisk folkeparti, og vi mener folk flest skal bestemme mest mulig over sine egne liv og sin egen økonomi.

Dette medlem viser til at Oslo fortsatt er i en svært spesiell og krevende situasjon på grunn av koronapandemien. Selv om samfunnet har åpnet opp igjen er vi ikke ute av pandemien. Usikkerhet rundt nye varianter og flere smittebølger skaper usikkerhet for både innbyggerne og næringslivet. Det er viktig at bystyret tar med seg situasjonens alvor i behandlingen av budsjettet for 2022

Dette medlem viser til at FrPs alternative budsjett fortsetter å satse på vei fordi landets hovedstad må ha en effektiv transportavvikling. Samtidig må det sikres fremkommelighet for næringsdrivende og andre som er avhengig av bil for å få hverdagslogistikken til å gå opp. Det kommunale veinettet er også de viktigste skoleveiene og sykkelveiene. Godt vedlikeholdte veier er trygge veier, derfor foreslår vi et vedlikeholdsløft på 500 millioner kroner.

Dette medlem mener det er viktig at eldre og pleietrengende får tilbudene de trenger, når de trenger dem. Det oppnår vi bare om vi slipper til alle gode krefter. Derfor mener dette medlem det er riktig å ta i bruk privat kapasitet igjen, og legge til rette for at alle eldre skal være sjef i eget liv.

Dette medlem merker seg at byrådet fortsetter å kreve inn den usosiale eiendomsskatten, også nå som både boligeiere og næringsliv sliter økonomisk på grunn av koronapandemien. Dette medlem foreslår derfor å fjerne eiendomsskatt på bolig i 2020 og fjerne skatten på næring over to år.

### **Samferdsel og miljø**

Dette medlem mener effektiv transport er en betingelse for et funksjonsdyktig samfunn. I Oslo er videre utbygging og utbedring avgjørende for å skape bedre fremkommelighet, bedre trafiksikkerhet, bedre miljø og bedre forhold for næringslivet. Dette medlem er opptatt av helhetlig mobilitet og fremkommelighet, at byen tilrettelegger for transport av mennesker og varer på en mest mulig effektiv og miljøvennlig måte, uavhengig av type transportmiddel. Oslo må ta en fremtredende posisjon i den teknologiske utviklingen innenfor transportsektoren.

Dette medlem ønsker positive tiltak og virkemidler fremfor restriksjoner. I tett samarbeid med næringslivet, foreslås det å legge til rette for flere bysykler, bildelingsordninger, ladestasjoner, stimulere til mer miljøvennlig bilpark og belønne de som tar miljøvennlig valg fremfor å innføre forbud og restriksjoner.

Dette medlem viser til at kollektivtrafikken er en helt sentral del av reisehverdagen til flertallet av Oslos befolkning. Å øke kapasiteten og frekvensen slik at kollektivt blir et foretrukket alternativ for enda flere, enda oftere er en viktig oppgave. Kortere avstander mellom holdeplasser er også viktig for å sikre god tilgjengelighet. Dette medlem ser positivt på teknologiutvikling med blant annet selvkjørende busser og hvordan dette i fremtiden kan gjøre kollektivtilbudet enda mer tilpasset innbyggernes behov i hverdagen.

Dette medlem påpeker at kapasiteten på T-banenettet i Oslo er godt utnyttet og en ny sentrumstunnel er det viktigste prosjektet for å oppnå enda bedre kapasitet.

Dette medlem viser til at konkurranseutsetting av buss i Oslo har gitt store besparelser og dermed et bedre busstilbud. Derfor bør også drift av trikk og T-bane konkurranseutsettes for å sikre at Oslos skattebetalere får mest mulig kollektivtrafikk for skattepengene. Dette medlem ønsker å satse på buss og T-bane fremfor nye trikkelinjer ved utvidelser, da det er mest kostnadseffektivt. Dette medlem er derfor ikke enige i å etablere trikk på ring 2 eller til Tonsenhagen.

En stadig voksende by er avhengig av et godt veisystem og dette medlem mener landets hovedstad må ha en effektiv transportavvikling. Samtidig må det sikres fremkommelighet for bil, ikke minst av hensyn til næringsdrivende og andre som er avhengig av bil i arbeidet og for å få hverdagslogistikken til å gå opp.

Dette medlem viser til at for veivedlikeholdet er etterslepet også meget stort. Av et etterslep på hele 2 milliarder kroner ble det kun brukt 50,9 millioner kroner i 2019 og 64,5 millioner kroner i 2020. FrP sikret ti av disse millionene gjennom budsjettavtale med byrådspartiene i revidert budsjett for 2020. Bymiljøetaten har beregnet at det må asfalteres for 90 millioner kroner årlig for å hindre ytterligere etterslep på veikapitalen. Årets oppdatering på etterslep fra bymiljøetaten viser at etterslepet nå er på over 2 milliarder kroner.

Dette medlem mener disse store etterslepene er alvorlig både for trafiksikkerhet og fremkommelighet, og dette medlem mener at byrådet må ha et spesielt fokus på dette i årene fremover. Rapportering på disse feltene bør derfor fremkomme særskilt

både i tertialrapporter og i årsberetning. Det samme bør fremkomme hva gjelder bruk av veisalt, som er meget skadelig både for natur, grunnvann, veilegeme, kjøretøy og våre firbente venner.

Dette medlem viser til at 98 prosent av midlene i Oslopakke 3 er satt av til kollektiv- og sykkeltiltak i Oslo i perioden 2020-2023, og det er derfor grunn til å anta at veivedlikeholdsetterslepet også i denne perioden kommer til å være sterkt økende. For å sikre god trafiksikkerhet, styrker FrP asfaltering med 500 millioner kroner.

Dette medlem mener det er viktig å etablere gang/sykkelveier der det er stor trafikk for å skille gående og syklende fra den motoriserte trafikken. Dette gir bedre fremkommelighet for de forskjellige trafikantgruppene, mindre konflikter og økt trafiksikkerhet. Det er viktig for dette medlem å ta hensyn til lokale forhold i arbeidet. Det er positivt å sikre gode sykkelruter, men ikke på bekostning av antall parkeringsplasser i umiddelbar nærhet. Sykkelplanen, slik den nå fremstår, gjenspeiler ikke lokale forhold. FrP var eneste parti i bystyret som stemte mot sykkelplanen da den var til behandling i bystyret 23.5.18. Ettersom sykkelvei etter sykkelvei rulles ut som følge av planen, har det kommet sterke protester fra lokalmiljøene. Planene er altfor omfattende, og medfører at en rekke parkeringsplasser fjernes. HC-plasser må vike for sykkelveiene og flyttes inn i sidegater.

Dette medlem mener det er feil prioritering av midler når byrådet og de øvrige partier vil bruke rundt 13 milliarder kroner i årene fremover til bygging av sykkelveier, når det er store utfordringer med vedlikeholdsetterslep på det kommunale veinettet og i forhold til tilgjengelighet for de svakeste, som eldre og rullestolbrukere, med gode fortauer og nedsenket kant mot alle fotgjengeroverganger.

Dette medlem mener tilstrekkelig parkeringskapasitet er viktig, og antall parkeringsplasser må økes og tilrettelegges for teknologiutvikling. FrP ønsker ikke et bilfritt sentrum og vil at sentrum skal være tilgjengelig for alle brukergrupper. Dette medlem ser på motorsykler som et miljøvennlig alternativ og ønsker å tilrettelegge for at MC får en sentral plass i bybildet.

Dette medlem mener beboerparkering skaper ikke en eneste ny parkeringsplass. Parkering blir vanskeligere for besøkende og beboerne er ikke engang sikret en parkeringsplass til tross for betaling. Den langsiktige løsningen i sentrale områder i Oslo er å bygge nye parkeringshus under gater, parker og plasser slik man har gjort i Kristiansand og i andre byer. Vi ønsker å avvikle ordningen med beboerparkering og

gjeninnføre alle de gratis parkeringsplasser som byrådet har avgiftsbelagt for dette formål de senere årene. Dette medlem foreslår at satsene for beboerparkering holdes på 2020-nivå, slik at vi unngår en dobling. Fremmedparkering i beboersoner og parkering i gul sone foreslås også holdt på årets nivå.

Dette medlem ønsker å tilbakeføre parkeringsplasser på gategrunn i sentrum for å gjøre det enklere for folk å bruke bilen til sentrum. Det vil også stimulere til økt sentrumshandel og mer liv. Dette medlem foreslår derfor å gjeninnføre gratis parkering på søndager og etter kl 17 på hverdager i sentrum. Dette er fra de parkeringstakster som gjaldt i 2015 og tallforslaget gjelder dagens antall avgiftsbelagte plasser i Oslo.

Dette medlem er opptatt av å legge til rette for varelevering og håndverkere, og vil sikre at det tilbys en app som viser hvor næringsparkeringsplassene i sentrumsbydelene er, og om de er ledige.

Dette medlem viser til at det aller meste av Oslo kommunes miljøarbeid gjøres operativt ute i de ulike etater. FrP anser det ikke som nødvendig med en egen organisasjon som skal overvåke dette og mener dette arbeidet bør inkluderes i etatene og virksomhetenes daglige arbeid. Etater og virksomheter bør kunne gjennomføre prosjekter på tvers selv uten en overordnet etat.

Dette medlem er meget skuffet over at byrådet med et pennestrøk skrinla arbeidet med Åsland skytehall og trakk inn midlene som skytterlaget lenge hadde jobbet for overfor bystyret. Til tross for at bystyret i budsjettbehandlingen for 2020 ba om at anlegget skulle prioriteres i behovsplanen, skriver byrådet her at de ikke har funnet rom til å prioritere skytebanen i handlingsprogrammet. Dette medlem viser til at bystyret har vedtatt bygging av Åsland skytebane i flere omganger, og det må byrådet nå forholde seg til, og effektivere vedtaket. Derfor setter FrP av penger til planlegging av prosjektet slik at revidert kostnadsramme kan legges frem for bystyret sammen med revidert budsjett for 2022.

Dette medlem mener det er avgjørende for idrettslagene i Oslo å ha forutsigbarhet i de kommunale tilskuddsordningene for å ha mulighet til å planlegge og realisere anlegg i egen regi. Flere anlegg, herunder anleggene til KFUM, BSK og OIK på Ekeberg, samt flere tennisanlegg ifølge OIK, er kommet langt i planleggingen og er ventet å

søke kommunalt investeringstilskudd. Dette medlem foreslår å legge inn 24 millioner kroner ekstra i tilskudd til private idrettslag.

Dette medlem viser til at Korketrekkeren har vært en populær attraksjon for mange Oslo-borgere gjennom de hundre årene den berømte akebakken har eksistert. Men nå trenger «Korken» hjelp; gjerder i svingene må trygges og en generell oppgradering av akebakken må iverksettes slik at Korketrekkeren igjen kan fremstå som et trygt og attraktivt tilbud. Videre trenger Korketrekkeren stabil snøtilførsel. Det er allerede lagt opp til omfattende snøproduksjon i og rundt Holmenkollanlegget, og bruk av kunstsno også i Korketrekkeren vil sikre tilbudet i vintre med lite snø.

### **Finans**

Dette medlem viser til at FrP er sterkt imot å kreve inn den usosiale eiendomsskatten. Ekstraskatten tar ikke hensyn til folks personlige økonomiske situasjon, men rammer blindt fordi den kun er knyttet til boligens verdi. Nå som mange sliter økonomisk på grunn av koronapandemien, både boligeiere og næringsliv, er det en god grunn for Oslo kommunene å fjerne eiendomsskatten. Fremskrittspartiet foreslår derfor å fjerne eiendomsskatt på bolig i 2022 og fjerne skatten på næring over to år.

Dette medlem viser til at Oslo kommune er tungt påvirket koronapandemien og har behov for å tilpasse kommunens drift til den tøffe økonomiske virkningen den gir. Ambisjonsnivået i investeringer må ned for at kommune ikke skal pådra seg unødvendig store forpliktelser i årene som kommer. Som en effekt av reduserte investeringer foreslår dette medlem å redusere overføringen fra bykassen til bruk på investeringer, samt reduksjoner i investeringer for å redusere lånopptaket.

I likhet med forslaget fra byrådet mener dette medlem at etatene må ta sin del av kostnadsreduksjonene i form av rammereduksjoner, og foreslår også å øke disse reduksjonene der det er nødvendig og forsvarlig. Det ligger i tillegg fortsatt et potensial i effektivisering og avbyråkratisering i flere deler av Oslo kommune og derfor foreslår dette medlem å opprettholde rammekuttene som byrådet foreslo i Sak1.

Dette medlem foreslår for 2022 å fjerne eiendomsskatten på bolig og halvere den på næring. Som en følge av forventet nedgang i antall klager og oppgaver i forbindelse med inndrivelse, foreslår dette medlem derfor en økt effektiviseringsgevinst i Innkrevingsetaten.

Dette medlem viser til at UKE er en stor og kompleks etat som med fordel kan vurderes å forenkles og effektiviseres, samt å konkurranseutsette aktiviteter som

kommunens felles kontaktsenter 02180. Foreslått rammereduksjon gjenspeiler at det er effektivitetspotensiale.

### **Helse og sosial**

Dette medlem mener korona-krisen har tydeliggjort viktigheten av et kommunalt beredskap, og har vist oss at vi ikke bare kan basere oss på forsyning av livsviktige varer fra myndighetene eller utlandet i en krisesituasjon. Derfor bør det være et mål å ha et større beredskapslager av kritiske produkter som medisin og medisinsk utstyr, i kommunen. Teknisk kompetanse på kritiske områder bør også i stor grad besittes i kommunen. Dette kan gi gevinster med tanke på kommunalt beredskap og sysselsetting, samt lokalt og globalt miljø.

Dette medlem mener at kommersielle aktører også skal få drifte sykehjem, og flere av Oslo sine aller mest populære sykehjem er og har vært drevet av kommersielle aktører. Vi trenger et mangfold innen eldreomsorg, og vi åpner for kommersielt drevet sykehjem til det beste for de eldre i byen vår.

Dette medlem mener god og ernæringsrik mat er både i hjemmetjenesten, for hjemmeboende eldre uten hjemmetjenester, på sykehjem, en meget viktig satsning. Kaffekos, Damebrunsj, Stolyoga, Generasjonsmøter med «mat-møter» mellom eldre og barnehager i prosjektet «Spis med Meg!» er bare noen av prosjektene som flere frivillighetssentraler, blant annet frivillighetssentralen i Vestre Aker i Oslo satser på. Dette medlem viser til at FrP fremmer flere forslag og tiltak for å sikre bedre tilbud innen eldreomsorgen i Oslo.

Dette medlem glad for at flertallet av innvandrere i Oslo bidrar til det norske samfunnet, og det er positivt, og styrker byen vår. Nøkkelen til god integrering er deltagelse i arbeidsliv og gode norskkunnskaper. Oslo har i midlertidig store integreringsutfordringer i enkelte del- bydeler både i Groruddalen, sentrum, og Oslo Syd. Dette medlem foreslår derfor en bosetningspause i Oslo for å bedre arbeidet med integrering, og sørge for at flere kan leve gode liv i Oslo

### **Byutvikling**

Dette medlem mener Oslo skal være en god by å bo i for alle. Vi vil skape gode bomiljøer der boliger, skoler og barnehager, fritids- og idrettstilbud, butikker, serveringssteder og annen næringsvirksomhet bygges i nærheten av hverandre, og med tilstrekkelig parkeringsforhold. Dette medlem fremmer forslag om å opprette en egen post som kobles til bymiljøetatens innspillside «Meld feil og mangler» med et eget punkt om utbedring av forhold som gir universell utforming i byrommet.

Dette medlem foreslår at Plan- og bygningsetaten instrueres om kun å starte utarbeidelse av alternativer til innsendte reguleringsforslag når byrådsavdelingen med støtte fra byutviklingsutvalget vedtar dette.

Dette medlem mener det ikke er riktig at kommunen skal benytte muligheten til å kjøpe inntil ti prosent av leilighetene i kommunale borettslag- og sameier og går inn for at Oslo kommune setter et tak på to leiligheter pr. blokk både når det gjelder eie og leie. Da vil man ha en reell mulighet for god integrering. Derfor foreslås det at Oslo kommune ikke skal kjøpe eller leie mer enn to leiligheter pr. blokk.

Dette medlem mener byrådets kjøp av Myntgata 2 viser at byrådet kjøper inn eiendommer uten å vite hva man skal bruke de til. Myntgata 2 ble kjøpt for 338 millioner kroner, hvilket var over halvparten av det budsjettet på 600 millioner kroner som byrådet hadde til rådighet på kapittel 425 i 2017. Høsten 2021 gjennomførte byrådet kjøpet av den gamle Veterinærskolen på Adamstuen for 1,35 milliarder kroner. Heller ikke denne eiendommen kan brukes til skole eller andre offentlige formål på svært mange år, samtidig forfaller byens skoler og nybygg utsettes. Dette medlem foreslår å selge Myntgata 2 og kommunenes eiendommer ved den gamle Veterinærhøyskolen på Adamstuen.

Dette medlem mener Hukodden strandrestaurant er et vakkert bygg med en unik beliggenhet ytterst på Hukodden. Bygget er i Oslo kommunes eie. Det har i mange år vært til glede for badegjester på Huk, men har de siste årene vært stengt for allmenheten. Bygget trenger sårt rehabilitering og dette medlem foreslår derfor 5 millioner kroner slik at bygget rehabiliteres neste år.

### **Kultur og utdanning**

Dette medlem viser til at i dag begynner en av fire barn med minoritetsbakgrunn på skolen uten å kunne godt nok norsk til å følge normal undervisning. Det fører til at flere ikke fullfører ungdomsskolen, og også videregående skole. Dette er en viktig grunn til senere utenforskap i livet. Derfor må språkkartleggingen av barna begynne i tidlig alder, allerede ved 3-årsalderen, slik at tiltak kan settes inn fortløpende i barnehagene.

Dette medlem viser til at Oslo har mange av landets beste skoler. Slik skal det også være fremover. Derfor ønsker dette medlem en skole som tilpasser seg hver enkelt elev. Skolesystemet skal gi tilstrekkelig utfordringer slik at alle elever opplever god lærings- og mestringsfølelse. Dette medlem mener også at vedlikeholdsetterslepet

på byens skoler har blitt altfor stort. Når elever og lærere blir syke av å være i klasserommene og samtidig

Dette medlem ønsker at det profesjonelle kulturlivet i størst mulig grad skal være selvfinansierende, fritt for politisk innblanding og uavhengig av offentlige støtteordninger. De beste vekstmulighetene for kultur og frivillighet får vi ved at kommunen legger til rette for minst mulig byråkrati og mest mulig selvstyre. FrP prioriterer breddeidrett og breddekultur, slik at offentlige midler kan komme flest mulig til gode, og særlig barn og unge.

Dette medlem foreslår å avvikle tilskuddsordningen til Oslo Nye Teater AS, og selge aksjene i Rosenkrantzgate 10 AS i tillegg til aksjene i selskapet Oslo Konserthus AS.



## MERKNADER FRA SENTERPARTIET

### Generelle merknader

*Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, vil rette en stor takk til ansatte i Oslo kommune som har håndtert den krevende korona-situasjonen og strukket seg langt for å holde virksomhetene i gang.*

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, er glad for at Norge har fått ny regjering og en ny politisk kurs. Det er bra for Oslo at regjeringen prioriterer å øke kommunenes budsjetter, særlig de frie inntektene. Det gir Oslo kommune muligheten til å satse på den lokale velferden og å prioritere tiltak for å redusere de sosiale ulikhetene i byen vår. Hurdalsplattformen er tydelig på flere politikkområder som er viktig for Oslo, dette medlem vil særlig trekke frem trygge nærmiljøer, satsing på jobb for ungdom, en ny og mer offensiv boligpolitikk og gratis AKS i første klasse og en klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber og økt statlig finansiering av store kollektivprosjekter.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, vil peke på at politikk handler om å prioritere mellom det viktigste og det viktige. For dette medlem er det å løfte de som trenger det mest vår fremste politiske oppgave i Oslo, og å skape gode lokalmiljøer og aktiviteter over hele byen. Det må gjøres i samarbeid med frivilligheten og innbyggerne og næringslivet, ikke kommunen alene. Derfor er Senterpartiets hovedgrep i dette budsjettet å prioritere arbeid og fritidstilbud for unge, tiltak for beboerne i kommunale boliger og støtte til frivillig sektor.

### Kultur- og utdanningsutvalgets område

#### Frivillighet og fritidstilbud

Kultur, idrett og frivillighet skaper inkludering i alle aldersgrupper. Derfor er det viktig å styrke disse tilbudene i alle bydeler. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, vil understreke viktigheten av å blant annet: styrke frivillighetssentralene i bydelene, BUA, støtte til lag og foreninger og sørge for godt vedlikehold av utendørs idrettsplasser, samt ha som mål at det finnes tilstrekkelige fritidstilbud for ungdom i alle bydelene. Senterpartiet støtter opp om kommunens satsing på jobbtiltak for unge og opprettelse av jobbsenter på Mortensrud, men vil også trekke fram frivillig sektor innsats, særlig det arbeidet Oslo Idrettskrets gjør for å tilby unge jobb i idrettslagene. Det gir både en jobb til ungdom, men også aktivitet i lokalmiljøene til andre.

#### Barnehage

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, mener bemanningsnorm for barnehage må følges hele dagen. Normen skal stille krav til vikarbruk, krav til stedlig

leder og en tillitsreform der man gjennomgår hvilke oppgaver som tar ansatte bort fra barna og over i andre oppgaver. Byrådet må komme til bystyret med en byrådssak om hvordan man skal oppnå dette.

Medlemmet fra Senterpartiet minner om at Oslo kommune og Sametinget har i sin samarbeidsavtale fra 2016 slått fast at «Oslo kommune og Sametinget er enige om betydningen av gode oppvekstsvilkår for samiske barn og unge i Oslo, og vil samarbeide om utviklingen av ulike tiltak, prosjekter og aktiviteter. Oslo kommune vil i samarbeid med Sametinget videreutvikle barnehagetilbudet til barn med samisk bakgrunn bosatt i Oslo. Oslo kommune har egen samisk barnehage, Cizás sámí mánáidgárdi, lokalisert i Tøyenparken. Barnehagen har et særlig ansvar for å fremme og synliggjøre samisk språk og kultur. Det innebærer at det må være samiskspråklige pedagoger i barnehagen. Et kompetansetilskudd for samiskspråklig pedagogisk personale vil være et målrettet tiltak som kan bidra til å beholde og rekruttere samiskspråklig personale. Det vil være et målrettet tiltak for å oppfylle samarbeidsavtalens intensjon om å videreutvikle barnehagetilbudet og sikre samiskspråklig kompetanse.

#### Grunnskolen

Skolen må sees på som en arena der elevene videreutvikler sine ferdigheter og forberedes på arbeidslivet. Skolehverdagen skal så langt det lar seg gjøre, tilpasses det enkelte trinnets og elevenes behov. For at dette skal være mulig i praksis, må skolehverdagen være mindre rigid. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, mener læreren, pedagogisk personell og lederne i skolen, må få tillit til å i større grad til å fatte avgjørelser selv. Dette medlem mener stykkprisfinansieringen bør fjernes, og at ressursfordelingen til skolene sikrer at ingen klasser underfinansieres. Særlig i første klasse er det viktig at klassene er mindre enn i dag, og byrådet bør kartlegge bemanningssituasjonen på første trinn.

#### Videregående skole

Skal man møte det fremtidige behovet for økt antall faglærte i arbeidslivet, må man sette inn insentiver og tilrettelegge for at flere elever velger yrkesfag i den videregående skolen. *Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet*, mener derfor at det må en helhetlig kartlegging av utstyrssituasjonen på de yrkesfaglige studieprogrammene, for å påse at opplæringen er god og relevant. Det er ikke tilstrekkelig å basere seg på søknader fra skolene. Det er en omfattende prosess med å oppdatere utstyr, særlig den som henger sammen med bygningsmasse. Det er en jobb som er større enn hva avdelingsledere og lærere på skolene har kompetanse til på egenhånd. Utstyret skal i tillegg brukes og vedlikeholdes, og dermed knytter det seg kostnader til det. Dagens støtteordning er kun til innkjøp. I etterkant av

kartleggingen må det lages en investeringsstrategi for oppgradering av utstyr for yrkesfag.

### Ressurspool

For at en ressurspool skal vise tilstrekkelige og tilfredsstillende resultater må ressurspoolen være av en viss størrelse. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, vil legge til at den skal fungere som et kommunalt vikarbyrå i de sektorer der det trengs, og at den og gir muligheten for deltidsansatte å få en fulltidsstilling ved sin primærenhet. Små forsøksordninger er ikke tilstrekkelig dersom man faktisk mener at heltid og fast ansettelse i kommunal virksomhet er riktig.

## **Samferdsels- og miljøutvalgets område**

### Transport

Fremkommelighet i byen er essensielt for alle. Kollektivtilbudet i Oslo er så godt at det møter svært manges mobilitetsbehov i hverdagen, og må fortsatt videreutvikles. Det trengs satsing på flere avganger i ytre by, og avganger som går på tvers utenom sentrum. Men alle er ikke like - vi må ta høyde for den delen av befolkningen som ikke klarer seg uten bil. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, mener personer med funksjonsnedsettelse er en gruppe som ikke må bli neglisjert, og parkeringsplasser tilegnet dem som fjernes må erstattes med et fullverdig alternativ i like kort avstand til fasilitetene som tidligere. Noe annet enn det vil i praksis ta bort poenget med parkeringsplasser tilegnet denne gruppen. Senterpartiet støtter opp om etablering av gågater og mer tilrettelegging for gateliv, men mener det må tas større hensyn til naboene, næringslivet og hensynet til tilgjengelighet for utryknings- og nyttetransport.

Medlemmet fra Senterpartiet støtter satsingen på tilrettelegging for økt sykkelbruk i Oslo, og vil spisse prioriteringen til de mest ulykkesutsatte områdene og der bydelsutvalgene vil ha sykkelinfrastruktur. Man må også se mer på sykkelinfrastruktur på tvers av byen, ikke bare inn mot sentrum.

Senterpartiet etterlyser den lenge varsla strategien for gange. At flere velger å gå er bra for folkehelsen og kan avlaste annen motorisert transport, og kommunen må legge bedre til rette gjennom tiltak for å gjøre det trygt å gå og enkelt å finne fram gjennom skilting og gangveier/turstier.

### Manglerudtunnelen og Fossumdiagonalen

Et trygt og godt bomiljø for alle er en av hovedprioriteringene i byutviklingen. Å få bort tungbiltrafikken fra tette boligområder, er en sentral løsning på hvordan man kan få dette til. Beboeraksjoner m.fl. har lenge sagt ifra om situasjonen langs E6 på

Manglerud. Det at innbyggere på blant annet Manglerud og Ryen må leve med tungtrafikk til daglig, og dermed uholdbart forurensnings- og støynivå- er ikke verdig. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet mener det haster med å få på plass en nedskalert løsning der deler av trafikken legges under bakken. Dette medlem mener også at det er avgjørende for utviklingen av rv. 4 at man får en avklaring av det som omtales som Fossumdiagonalen ut av Oslo og nordover. Dette vil være en løsning som sørger for å binde sammen rv. 4 med rv. 163 (Østre Aker vei) og E6. Denne løsningen krever en politisk løsning på flere plan, og inntil dette er på plass, er det viktig å se på det som må løses på kort sikt av andre prosjekt langs rv. 4.

### Grønne lunger

Pandemien har vist viktigheten av å ha sammenhengende grøntområder tilgjengelig. Parker og møteplasser har vært tilgjengelige for folk når de har behovd det mest. Dette behovet kommer ikke til å forsvinne, og når Oslo vokser som by, må grøntarealene vokse og øke i samme hastighet. Det er essensielt for et godt og trygt bomiljø. Derfor mener *utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet* at innsatsen for å få på plass grønne lunger og parker bør trappes opp, og at det haster med å få på plass park på minst 15 mål i Nydalen.

### Bærekraftig forbruk

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, stiller seg bak intensjonen om redusert og bærekraftig forbruk. Verden har et stort problem med overforbruk, og Oslo må gjøre sitt. Det er likevel viktig å presisere, at når det gjelder plantebasert og bærekraftig mat, er det minst like viktig å sørge for at maten er kortreist, det være seg om den er plantebasert eller ei. I tillegg til klimagevinst så vil det og støtte opp om lokalt næringsliv. Medlemmet oppfordrer også til at man forholder seg til nasjonale kostråd gitt av Helsedirektoratet, hvor blant annet fisk og magert kjøtt er en integrert del av kostholdet i tillegg til frukt og grønt, fremfor at Oslo kommune skal fronte en ambisjon om 50% redusert kjøttforbruk.

### **Helse- og sosialutvalgets område:**

#### Eldre med hiv

Av landets 4.200 hivpasienter er nærmere halvparten bosatt i Oslo. Mer enn 50% av pasientgruppen er over 50 år og andelen hivpositive som de kommende årene vil få kontakt med omsorgs- og sykehjemstjenestene i Oslo er økende. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, er derfor opptatt av at Helseetaten og Sykehjemsetaten skal øke sin kunnskap om hva det betyr å leve med hiv i dag og slik kunne møte denne pasientgruppen på en god og faglig måte. Hiv Norge melder om at de gjennom tre levekårsundersøkelser i regi av FAFO er kjent med at kunnskapen

blant helsepersonell om hiv er for lav. Medlemmet fra Senterpartiet mener derfor det er viktig at kunnskapen om denne gruppen økes.

#### Tilslutning til Fast Track City

Dette medlemmet vil påpeke at over halvparten av alle som lever med hiv i Norge er bosatt i Oslo-området, og det er også i Oslo at de fleste nye tilfellene blir diagnostisert. Oslo er derfor den av Norges byer som i størst grad er berørt av hiv. Politisk vilje og skjerpede tiltak må på plass, og ved å knytte Oslo til Fast Track Cities-initiativet, vil vi forplikte oss til å stoppe spredning av hiv. Å ta del i dette globale samarbeidet vil både bidra til at Oslo og Norge når målene, men også være en inspirasjon for andre byer, både nasjonalt og i land som opplever Norge som naturlig å sammenlikne seg med.

Byer blir med i Fast Track City-nettverket ved å undertegne Paris-erklæringen, som først og fremst er en politisk erklæring der byene binder seg til prinsipper for hvordan hiv og aids-epidemien skal avsluttes og setter seg klare mål på veien. Dette medlemmet fremmer derfor verbal om at Oslo slutter seg til dette initiativet.

#### Sex og Samfunn- ny runde med HFU-skole

Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, vil påpeke viktigheten av å sikre og tilrettelegge for en ny runde med HFU-skole i regi av Sex og Samfunn, da behovet fortsatt er til stede, særlig med tanke på hyppig utskiftning av ansatte, og uttalt ønske hos dem om nytt kurs. Slik vil man og kunne kvittere ut kravene om kompetanse som Nasjonalfaglige retningslinjer for helsestasjon for ungdom.

#### Skole/psykisk helse

Helsestasjonene er et viktig tilbud til barn og unge i Oslo, derfor mener utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, at tilbudet bør styrkes og forbedres gjennom at de ansatte får faglig utvikling gjennom å samarbeide tettere og utvikle nettverk. Sex og Samfunns HFU-skolen fra 2018 fikk de ansatte dette, og Senterpartiet mener det er viktig at dette tilbudet blir gitt på nytt.

Dette medlemmet stiller seg bak byrådens intensjon om at barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø, som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep. Det er dog viktig å fremme fysisk aktivitet og praktiske fag i skolen, som et av tiltakene for å bedre unges psykiske helse. Fysisk aktivitet i skolen er en kilde til bedre selvtillit og utvikling av sosiale ferdigheter. I kombinasjon med praktiske fag på skolen, vil eleven oppleve mestringsfølelse i større grad, og kan igjen yte og bidra mer i skolehverdagen.

Dette medlemmet støtter opp om Tiltaksplan for et trygt psykososialt miljø for barn og unge i Oslo. Likevel er det viktig å satse, innad i denne tiltaksplanen og Stolt og fri, på holdningsarbeid og undervisning for barn og unge som lærer og bidrar til aksept hva angår blant annet ikke-binær identitet og spekteret utenfor heteronormativitet.

### Sosiale tjenester – jobbtiltak for unge

Kommunens satsing på sommerjobber til unge har vært viktige, og må videreføres. Men det er et stort behov blant unge for faste jobber, og at unge som er utenfor utdanning raskt kommer ut i jobb. Utvalgets mindretall, medlemmet fra Senterpartiet, støtter opp om kommunens satsing på jobbtiltak for unge og opprettelse av jobbsenter på Mortensrud, men vil også trekke fram frivillig sektor innsats, særlig det arbeidet Oslo Idrettskrets gjør for å tilby unge jobb i idrettslagene

## MERKNADER FRA KRISTELIG FOLKEPARTI

Utvalgets medlem fra KrF viser til Kristelig Folkepartis alternative Oslo-budsjett for 2022 som bidrar til at Oslo kan bli verdens beste by for barn og unge, en by der frivilligheten og kulturen kan blomstre, en by der tro og livssyn har en naturlig plass.

KrFs forslag viser at det er mulig å prioritere frivillighet og trossamfunn høyere, satse på skolen og sørge for at alle blir inkludert i fritidsaktiviteter. Alt dette uten å redusere valgfriheten for barnefamiliene og de eldre. KrFs Oslo-budsjett viser videre at det er mulig å rette opp usosiale kutt som rammer noen av byens mest sårbare, og gjennom det styrke rusomsorg, integrering og andre sosiale tiltak. Slik skapes en varmere by, der relasjoner bygges mellom mennesker og glede og mening skapes.

### Kultur, idrett og frivillighet

Utvalgets medlem fra KrF er skuffet over byrådets forslag til bevillinger til kirker og trossamfunn. Kirker, moskeer og andre arenaer for tro- og livssyn er viktige i samfunnet vårt. Kirkene er en umistelig del av Oslos historie. Oslo eldste bygg som fremdeles er i bruk er Gamle Aker kirke. Reell trosfrihet handler blant annet om mulighet til å praktisere sin tro, og mange menigheter melder i dag om vansker med å skaffe egnede lokaler.

KrF vil ha et diakoniløft for kirken. Utvalgets medlem fra KrF vil reversere nedleggelsen av ungdomdiakoniprojektet som ble startet opp i 2019 i Groruddalen, og forslår også midler til sikre alle menigheter i Den norske kirke en diakon. Videre må kirkebyggene også få del i det grønne skiftet, og helt nødvendig utskiftning av oljefyr i tre store Oslo-kirker er prioritert i tråd med ønskene fra Oslo kirkelig fellesråd.

Representant for KrF foreslår å sette av en million kroner til et tros- og livssynsombud. Personen skal arbeide for økt kompetanseheving på tros- og livssynsfeltet for politisk ledelse og andre seksjoner i kommunen og ha dialog mellom kommune og tros- og livssynsorganisasjoner i Oslo. Den nye tros- og livssynsrapporten peker på kompetanseheving som et viktig tiltak for å øke forståelsen for tros- og livssynsmangfoldet i Oslo.

Bibliotekene er sosiale og kulturelle møteplasser hvor hele byen kommer sammen. De er med på å gjøre kunnskap tilgjengelig for alle og er på den måten en viktig del av demokratiet. KrF ønsker å fortsette satsningen som er rettet mot barn og unge. Barn og unge trenger trygge møteplasser hvor de kan møtes, utforske, lese og leke. Utvalgets medlem ønsker derfor å gi mulighet for etablering av nye Biblo på Tveita og Furuset.

Dette medlemmet ønsker å styrke frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner, og foreslår derfor å ta igjen det tapte i støtten til disse siden 2007 med en økning på 10 millioner.

KrFs medlem i utvalget har også funnet mulighet til å prioritere mer penger til en rekke av organisasjonene som har søkt støtte på kulturmidlene, og vil særlig fremheve det viktige arbeidet for integrering og livsutfoldelse kulturlivet i Oslo gjør.

Utvalgets medlem fra KrF er opptatt av at Oslo skal være en by som legger til rette for at barn og unge kan holde seg i aktivitet. Lekeplasser er viktige i så måte. KrF setter av 20 millioner til oppgradering av eksisterende og utvikling av nye lekeplasser.

Utvalgets medlem fra KrF er opptatt av at alle barn har rett på en aktiv fritid. Fritidsaktiviteter gir glede, mestring og er med på å utjevne sosiale forskjeller. Men det er avgjørende at barn og unge har en plass å bedrive idrett. Derfor ønsker KrF å bevilge 5 millioner til prosjektering av nytt idrettsanlegg på Ryen

### Eldre, helse og arbeid

Alle har en psykisk helse og i noen av livets faser er vi særlig sårbare for psykiske lidelser. Pandemi og nedstenging har preget livet i Oslo i stor grad i snart to år og vi vet at antall unge som sliter med psykiske lidelser har økt i denne perioden. Utvalgets medlem mener at det er viktig at Oslo kommune støtter opp om aktører med stor faglig tyngde og bredt nedslagsfelt i arbeidet for god psykisk helse. KrF ønsker derfor å gi Mental Helse Ungdom Oslo 200 000 kr Mental helse råd og veiledning 800 000 kr.

For KrF er det viktig at ingen skal grue seg til å bli gammel og at vi har mangfoldige tjenester av høy kvalitet i eldreomsorgen. For at dette skal være mulig er det viktig at de ansatte på sykehjemmene har den tiden de trenger til å gi de tjenestene de ønsker. I dag vet vi at det ikke alltid er tilfelle og at bemanningssituasjonen på sykehjemmene i Oslo bekymringsfull. Derfor ønsker vi et bemanningsløft hvor vi over tid vil øke bevilgningen til 130 millioner.

Utvalgets medlem er opptatt av et mangfoldig og godt helsetilbud i alle livets faser. I palliativ fase er det særlig viktig at den døende og de pårørende møtes med omsorg og forståelse for at man har ulike ønsker. Utvalgets medlem vil løfte frem viktigheten av at de som ønsker det skal få muligheten til å dø hjemme. Vi har derfor bevilget 320 000 til Fransiskushjelpen.

Utenforskap har for flere blitt forsterket under pandemien. Vi vet at det under pandemien har vært særlig krevende for mange med en funksjonsnedsettelse fordi det har blitt kuttet i tjenester og sosiale møtepunkter. Derfor er det viktig å gi aktivt støtte til de organisasjonene som jobber for å motvirke dette og som er med på å gi mennesker med funksjonsvariasjoner mestring og økt grad av selvstendighet i eget liv. Utvalgets medlem vil derfor reversere byrådet sitt kutt og gi 550 000 til Norges blindeforbund sitt fylkeslag i Oslo og 300 000 til Norges Handikapforbund Oslo.

KrFs medlem av utvalget ønsker å opprettholde valgfriheten for byens eldre og fortsatt ha en variasjon i hvem som leverer tjenester til byens eldre i hjemmetjenester og sykehjem. Dette medlem er særlig opptatt av de ideelle leverandørenes betingelser, og ser at de på en særlig



måte kan spille en viktig rolle i å tilby valgfrihet, innovasjon og kvalitet i fremtidens eldreomsorg i Oslo.

Utvalgets medlem fra KrF vil understreke at eldre som bor i sykehjem har rett til åndelig betjening og samtaler om eksistensielle spørsmål. KrF ønsker å styrke ordningen med sykehjemspresttjeneste på sykehjemmene med 2,5 millioner kroner.

Dette medlem mener også det er behov for et løft for rusomsorgen. Vi må holde fast på at et hovedmål for ruspolitikken er å hjelpe mennesker ut av rus og avhengighet og støtte dem i rehabiliteringen.

KrFs medlem viser til sitt verbalforslag som ber byrådet sette ned et ekspertutvalg som skal utrede og legge frem konkrete forslag for å bekjempe ensomhet blant eldre. Ensomhet blant eldre var en utfordring før Covid19 og ingenting tyder på det skulle være bedre nå. Bystyret bør få konkrete forslag til å bekjempe ensomhet blant eldre. Utvalget bør vektlegge tverrfaglig kompetanse og bestå av representanter fra frivillig, ideell og kommunal-sektor.

Utvalgets medlem fra KrF mener Oslo skal være byen med det store hjertet. Dette medlem viser til at byrådet har valgt å kutte i bevilgningen til en rekke organisasjoner som driver viktig arbeid blant noen av Oslos mest sårbare. Dette er usosialt og bygger ned aktører som er helt avgjørende for å løse viktige omsorgsoppgaver i byen vår. En hovedprioritet i KrFs alternative budsjett er å styrke ideelle aktører på helse- og sosialfeltet.

Utvalgets medlem fra KrF har merket seg at forebyggende helsearbeid ofte blir taperen i de harde budsjettdiskusjonene. KrF er særlig bekymret for helsesøster- og jordmordekningen i bydelene. Helsesøstre er viktige for å nå målene om en styrket skolehelsetjeneste. Flere jordmødre er avgjørende for oppfølging av nye familier. Sykehusene sender nyfødte hjem tidligere enn før, og bydelene må ha kapasitet til hjemmebesøk. KrF har funnet rom til et folkehelseløft på 40 millioner. Det bidrar blant annet til å oppfylle den vedtatt normen for bemanning i skolehelsetjenesten på aggregert nivå.

Utvalgets medlem fra KrF viser til at mange foreldre som har barn med nedsatt funksjonsevne bruker uforholdsmessig mye tid og krefter på å orientere seg i jungelen av støtteordninger og rettigheter. I KrFs alternative budsjett er det satt av 15 millioner til å innføre en ordning med faste koordinatorene som har tid og kompetanse til å støtte familier med barn med nedsatt funksjonsevne.

Utvalgets medlem fra KrF viser til FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne som understreker at de skal ha like muligheter som alle andre. I KrFs alternative budsjett er det satt 200 000 til å rehabilitere skolene slik at de blir universelt utformet.

Utvalgets medlem fra KrF viser til at det er grundig dokumentert hvilken negativ effekt det har når barn og unge ikke får delta i fritidsaktiviteter. I KrFs alternative Oslo-budsjett foreslås

det at Oslo søker om å bli en del av utprøvingen av Fritidskortet som regjeringen nå ruller ut i inntil fem bydeler, og KrF har satt av 50 000 millioner som skal brukes på fritidskortet for alle barn mellom 6 og 18 år i disse bydelen. Med denne ordningen gir vi barn og unge en mulighet til å delta, uavhengig av foreldrenes økonomi. Fritidskortet gir valgfrihet for barna og ungdommene. Det kan ikke være på Rådhuset det skal bestemmes hvilken idrett et barn kan ha råd til å være med på.

### Bydelene

Moderne slaveri og menneskehandel er en av vår tids største globale utfordringer og vi vet at det også foregår i Norge. Utvalgets medlem ønsker at Oslo skal være en foregangs by i kampen mot menneskehandel. Et samlet bystyre gikk inn for en handlingsplan mot menneskehandel, dette forplikter til budsjettprioriteringer. Vi har derfor satt av 570 000 til organisasjonen Hope for Justice som jobber målrettet mot menneskehandel.

### Skole og oppvekst

Utvalgets medlem fra KrF mener Oslo skal være verdens beste by for barn og unge. Gode barnehager og skoler er en nøkkel for å nå dette målet.

Utvalgets medlem fra KrF legger vekt på at tidlig innsats i skolen er avgjørende for å gi alle barn og unge like muligheter. Dette medlem er glad for at byrådet viser tydelig vilje til å følge opp lærernormen, men vil følge nøye med på hvordan realitetene faktisk blir seende ut. Dette medlem er også kjent med at det er utfordringer knyttet til rapportering som gjøre at tallene kan se bedre ut enn de i realiteten er.

Byrådets satsning på å få idretten inn i AKS er bra, men mange steder er det gode ordninger drevet av idrettslagene selv. KrF fremmer derfor en verbal om at dette legges til rette for, og at foreldre som heller ønsker et ideelt drevet AKS-tilbud kan la den kommunale støtten til AKS følge barnet inn i dette.

# MERKNADER 2022

## Helse- og sosialutvalget

### GENERELT

Utvalgets mindretall, medlemmene fra H, R, V og KrF, vil legge frem sine merknader og forslag til budsjettet samt tilslutninger til andre partiers merknader under behandlingen i finansutvalget.

### GENERELT - BYDELENE

Utvalgets flertall, medlemmene fra A, MDG, SV, FNB og Sp, viser til at bydelene står for den nære velferden for innbyggerne i Oslo, og er en viktig aktør for utvikling i lokalmiljøene.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra FNB og Sp, vil derfor understreke viktigheten av å gi mer tillit og økonomiske virkemidler til bydelene, slik at det i større grad kan ytes sosiale tjenester og tilbud som er tilpasset lokale behov. Bydelenes økonomi må derfor styrkes.

### Kap 313 Sykehjemsetaten

Utvalgets flertall, medlemmene fra A, MDG, SV, FNB og Sp, vil berømme sykehjemsetaten og alle som jobber i på alle sykehjemmene i Oslo, for den enorme innsatsen de har lagt ned for å få byens eldre sykehjemsbeboere trygt igjennom pandemien.

Disse medlemmer viser til at sykehjemsetaten har lave kostnader på konsulentbruk, og at fra 2019 har konsulentbruken halvert seg. Disse medlemmer understreker viktigheten av å bygge opp egen kompetanse, og forventer at byrådet også i tiden framover har fokus på å kutte unødvendig konsulentbruk.

Disse medlemmer vil peke på at det er riktig at sykehjemsansatte får bedre lønns- og arbeidsvilkår og vil gi honnør til kommunen for at dette nå endelig skjer.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG, SV og Sp, mener det er riktig å ta tilbake driften av sykehjemmene inn i kommunal og ideell regi. Når vi nå tar tilbake driften av mange sykehjem, får sykehjemsansatte bedre lønns- og arbeidsvilkår, tryggere arbeidsforhold og bedre pensjonsopptjening. De fleste vil gå opp med minst 50 000 kroner i lønn. Alle ansatte vil få turnustillegg. De vil få et mer omfattende avtaleverk som gir de bedre stillingsvern. Sykehjem skal ikke være spekulasjonsobjekter for investorer. Eldreomsorg er en offentlig oppgave ikke noe man skal outsource til kommersielle aktører og tjene penger på.

Disse medlemmer viser til at det de siste månedene har pågått en debatt om ernæring på sykehjem, og understreker viktigheten et godt måltid har for å fremme god helse, livskvalitet og sosiale opplevelser. Økende alderdom er forbundet med økt sannsynlighet for underernæring, og med en voksende andel eldre i Oslo, er det viktig at byrådet har stort fokus på å forebygge og forhindre underernæring.

Disse medlemmer viser til at Oslo ligger på topp blant sykehjemsbeboere som får kartlagt sin ernæringsstatus og har en ernæringsplan. Videre understreker disse medlemmer nødvendigheten av at beboere på sykehjem opplever gode måltidsopplevelser, og får en smakfull og næringsrik mat. Som en følge av dette økte kostøret ved sykehjemmene i 2019 med ti millioner kroner. Dette gav en økning i kostøret fra 102 kroner til 111 kroner per pasient/beboer per dag.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra FNB, vil påpeke at det er kommunens ansvar at alle får tilgang til nødvendige helse - og omsorgstjenester. Helsetilbudet må ha god nok faglig kvalitet og kapasitet til å forebygge og/eller behandle sykdom enkeltindivid blir utsatt for. Dette medlem mener det ikke er riktig at kommunen tar tilbake driften av alle sykehjemmene. Det er også behov for private sykehjem. På denne måten kan flere få plass raskere.

#### Kap 314 Helseetaten

Utvalgets flertall, medlemmene fra A, MDG, SV, FNB og Sp, vil rose helseetaten for å videreføre tiltak på redusering av etterslep i tannhelsen.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra FNB, mener tannhelse er en del av vår helse og det bør settes inn sjekk på tannhelsen for alle over 45 år hvert tredje år.

Dette medlem er bekymret for at etaten ligger bak forskriftskravet om å nå 80% innen 2 minutter på legevaktsentralen. Dette må etterstrebes da hvert minutt teller ved akutt sykdom.

Dette medlem gleder seg til ny legevakt i 2023, men er bekymret da legevakten har for få parkeringsplasser som kan benyttes gratis når alvorlig sykdom inntreffer og behandling haster.

Utvalgets mindretall, medlemmene fra FNB og Sp, mener at den planlagte storbylegevakten må kunne møte befolkningsveksten i Oslo og sørge for et helhetlig og trygt tilbud for byens befolkning. Under koronapandemien så man spesielt behovet for et helsetilbud dimensjonert også for ekstraordinære hendelser, både med tanke på antall pasienter man kan ta imot og beredskap for smittevern. Disse medlemmer vil også påpeke at det må etableres sentrumsnære løsninger som ivaretar behovet til særlig sårbare grupper når den nye legevakten åpnes på Aker – i lang avstand fra sentrum.

Disse medlemmer peker på at pandemien har vist at tilstrekkelig pasientkapasitet er samfunnskritisk. Det er stor usikkerhet om Helse Sør-Østs planer for OUS vil gi tilstrekkelig kapasitet i framtiden, samtidig som at det er planlagt stor overføring av pasientansvar til kommunen. Disse medlemmer knytter også stor bekymring til lokalsykehuskapasiteten for Oslo med de foreliggende planene. Det er også grunn til å være urolig for at spesialisthelsetjenesten og beredskapen vil bli sårbar for alvorlige helsehendelser under den lange byggeperioden på omtrent 10-15 år.

Utvalgets flertall, medlemmene fra A, MDG, SV, FNB og Sp, mener gode kommunikasjonsmuligheter mellom helseapparatet og brukeren er grunnleggende for en helhetlig dialog mellom partene. Når satsingen på helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende tjenester igangsettes, må vi ta hensyn mangfoldet i pasientgruppen. Kompetanse blant enkelte ansatte hva angår kultur og/eller språkferdigheter utover norsk og engelsk – både tegnspråk og muntlig språk - er en viktig. Dette gjelder spesielt rehabiliterende tilbud og eldreomsorgen hvor en andel av brukerne har minoritetsbakgrunn, og har behov for å bli møtt med respekt og forståelse, på lik linje med andre.

#### Kap 315 Velferdsetaten

Utvalgets flertall, medlemmene fra H, A, MDG, SV, FNB og Sp, vil rose velferdsetaten for en solid innsats under pandemien og for en fantastisk innsats som gjøres daglig for Oslos rusmisbrukere.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra FNB, mener det er uheldig at etaten reduserer med 52 plasser. Etaten selv peker på at innstrammingskravet er særdeles utfordrende og av den årsak må de legge ned plassene. Dette medlem mener dette er uheldig og at det vil gå hardt utover mennesker med rusproblemer.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra FNB, viser til at det er en økning av mennesker med rusproblemer i kommunen, spesielt blant de yngre. Under pandemien ble det også tatt i bruk sterkere rusmidler da disse var lettere å få tak i. Oslo Kommune har et økende problem og dette medlem mener at antall plasser må økes.

Utvalgets mindretall, medlemmet fra FNB, vil ta rusproblematikken på alvor og styrke arbeidet i tida som kommer blant annet med økt helsepersonell og et tett samarbeid med hjem og politi. Dette medlem mener at kapasiteten i rusomsorgen bør økes betraktelig.

#### Kommunale boliger

Utvalgets flertall, medlemmene fra A, MDG, SV, FNB og Sp, mener at kommunale boliger er en viktig kommunal tjeneste for mennesker som ikke klarer seg på det kommersielle markedet. I dag er det fortsatt mangel på kommunale boliger, og behovet er stort. Disse medlemmer vil påpeke at Oslo trenger en offensiv satsing på kommunale boliger, både når det gjelder antall, vedlikehold, pris,

kontraktlengde og bomiljø. Oslo klarer ikke det alene – statlige myndigheter må også følge opp med midler. Disse medlemmer ser derfor fram til regjeringens varslede stortingsmelding om boligpolitikken og nye, konkrete virkemidler fra statlig hold.

## **MERKNADER 2022**

### **Byutviklingsutvalget**

*Utvalgets mindretall, medlemmene fra A, MDG og SV, viser til behandlingen av budsjettet i finansutvalget og vil legge fram sine merknader og forslag der.*

*Utvalgets flertall, medlemmene fra H, R, V og Chaudhrys gruppe, vil vise til at byrådets tilleggsinnstilling ble avgitt dagen før planlagt behandling av budsjett i bystyrets fagutvalg. Byrådet har heller ikke i år klart å svare ut alle spørsmål til fristen. I sum gjør dette at det ikke er mulig for partigruppene verken å ha demokratisk budsjettbehandling eller levere merknader og forslag til behandlingen i fagutvalgene. På denne bakgrunn vil disse medlemmer derfor levere alle sine merknader og forslag til finansutvalgets budsjettbehandling.*

## **MERKNADER 2022**

### **Samferdsels- og miljøutvalget**

#### GENERELT

*Utvalgets medlemmer* viser til at merknader og forslag til budsjett 2022 legges frem i finansutvalget.



## **MERKNADER 2022**

### **Kultur- og utdanningsutvalget**

#### **GENERELT**

*Utvalgets medlemmer* viser til at merknader og forslag til budsjett 2022 legges frem i finansutvalget.